Erőszak a médiában

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

2015. június

Kvantitatív kérdőíves kutatás 2000 fő megkérdezésével

Tartalomjegyzék

Összefoglaló ____ 3

Módszertani áttekintés ____ 5

Médiatartalmak mint az információk és a szórakozás forrásai ____ 7

Erőszakos tartalmak az interneten ____ 13

Erőszakos tartalmak a televízióban ____ 18

Erőszakos tartalmak a rádióban ____ 24

Erőszakos tartalmak a print médiában ____ 29

Erőszakos tartalmak érzékelése a médiában ____ 34

Veszélyeztetett csoportok: gyermekek és az erőszakos médiatartalmak ____ 40

Fogyasztói tudatosság: felelősség és szabályozás ____ 49

Összefoglaló

A reprezentatív 2000 fő megkérdezésével készült kutatás eredményei azt mutatják, hogy az információszerzésben és a szórakozás tekintetében is a személyes kapcsolatok élveznek prioritást a médiatartalmak előtt. A megkérdezettek háromnegyede számára ugyanakkor inkább vagy teljes mértékben fontos információforrásnak tekinthető a televízió és közel hattizedüknek az internet (is) annak számít, míg a szórakozás forrásaként valamivel kevesebben gondolnak a két vezető médiafelületre.

A becsült médiafogyasztással töltött idő a hétvégéken számottevően több mint a hétköznapok során: míg átlagosan televízió nézéssel 2,9 órát, internetezéssel 2,4 órát, rádióhallgatással pedig 2,7 órát töltenek hétköznap a megkérdezettek, addig hétvégén tévézésre 4,3, internetezésre 3,3, rádiózásra pedig 3,1 órát fordítanak.

A válaszadók véleménye szerint a felsorolt médiumok közül a televíziózás során lehet a leggyakrabban erőszakkal találkozni. Minden második megkérdezett arról nyilatkozott, hogy a televízióban gyakran vagy nagyon gyakran találkozik erőszakkal, míg az internetezés során csupán minden ötödik válaszadó találkozik ilyen gyakorisággal erőszakkal. A televízió kiemelt szerepe abban az esetben is nyilvánvaló, ha csupán az adott médiumot használókra vonatkozóan vizsgálódunk, a televízióról a nézők 37 százaléka gondolja azt, hogy a mindennapokban tapasztalható erőszakhoz képest is több ilyen tartalmat közvetít, míg az internetezők 21 százaléka gondolja ugyanezt a világhálóról, az újságok és a rádiós tartalmak megítélése ennél sokkal kedvezőbb.

Általában elmondható, hogy a médiafogyasztókat a fizikai erőszak képi megjelenítése zavarja leginkább, minden második megkérdezett nyilatkozott így mind a televízió, mind az internet és a nyomtatott sajtó tartalmaival kapcsolatban. A két vezető médiafelület (televízió és internet) esetében a verbális erőszak mellett a reklámok is hasonlóan zavaró tényezőt jelentenek.

Általánosságban megállapítható, hogy az erőszakos tartalmakat a megkérdezettek jelentős többsége erőteljesebben szabályozná, bár kisebbségben vannak azok, akik a teljes tilalmat preferálják. A válaszadók több mint egyharmada a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság feladatának gondolja a médiában megjelenő erőszak ellenőrzését.

A kutatás alapján a magyar gyermek- és fiatalkorúak médiahasználatára az önállóság jellemző. A megkérdezettekkel egy háztartásban élő 18 éven aluli gyermekek majdnem háromötödének van saját szobája, amelyben egyedül lakik, több mint felük pedig saját tévékészülékkel rendelkezik. Jelentős részük (több mint háromötödük) minden nap szokott televíziót nézni, és csak úgy, mint a felnőttekre, rájuk is jellemző, hogy hétvégén számottevően több időt töltenek médiafogyasztással mint hétvégén. A megkérdezettek majdnem negyede szerint a velük együtt élő gyermekek gyakran vagy rendszeresen találkoznak erőszakos tartalommal tévézés közben, az internetezés kapcsán csak kevesebb mint egyötödük állította ugyanezt. Közel felük azon a véleményen van, hogy a hét egyes napjai és időszakai között nincs számottevő különbség a tekintetben, hogy a gyermek mennyi erőszakkal szembesül a média által. A kiskorúakra legveszélyesebbnek tartott médiumok közül a legtöbben (több mint felük) a televíziót rangsorolták az első helyre.

Az erőszakos tartalmak hatósági szabályozását a rádió és az újság esetén gondolták a legnagyobb arányban megfelelőnek az érintett válaszadók. A bizonyos televíziós vagy internetes tartalmak korlátozását, blokkolását lehetővé tévő eszközökről a megkérdezettek háromötöde hallott már, több mint egyötödük pedig régebben már használt vagy jelenleg is használ is ilyet.

Módszertani áttekintés

A lakosság médiával, illetve az ott előforduló erőszakos tartalmakkal kapcsolatosan egy 2000 fős országosan reprezentatív, személyes lekérdezéses kérdőíves kutatást végeztünk, amely körülbelül 50 kérdés segítségével vizsgálta a 15 éves és idősebb magyarországi népesség

- médiafogyasztási szokásait;
- a fogyasztott médiatípusok megítélését az abban megjelenő erőszakos tartalom szerint;
- a megkérdezettek gyermekeinek médiafogyasztási szokásait;
- a gyermekek által fogyasztott médiatípusok megítélését az abban megjelenő erőszakos tartalom szerint.

A kutatás során alkalmazott minta nem, életkor, iskolai végzettség, településtípus, régió szerint reprezentálja a 15 éves és idősebb népességet a 2011-es népszámlálás adatainak megfelelően.

A kutatás során alkalmazott minta többlépcsős, rétegezett (regionális elhelyezkedés és településtípus szerinti rétegek kialakításával) véletlen alapú mintavétellel került kialakításra, ahol az első lépcsőben a mintába kerülő településeket, míg a második lépcsőben magukat a megkérdezendő személyeket választottuk ki. (Budapest és a megyeszékhelyek automatikusan a mintavételi keret tagjai lettek, a kisebb városokat, valamint a falvakat a kiválasztott települések képviselik.) A kutatás településmintáját úgy állítottuk össze, hogy a hazai településeket legalább 90-110 település képviselje.

A mintavétel módszeréből adódó kisebb statisztikai eltéréseket, ami a minta és a valós szocio-demográfia eredményeket illeti, súlyozási eljárással korrigáljuk. A súlyozáshoz a KSH 2011-es népszámlálásai adatait használtuk fel (nem, kor, iskolai végzettség, településtípus, régió).

A lekérdezést papír alapú személyes adatfelvétellel, ún. PAPI (Paper and Pen Interviewing) módszerrel végeztük.

Demográfiai megoszlás		elemszám	%
nem	férfi	936	47%
	nő	1064	53%
kor	15-29 éves	429	21%
	30-39 éves	372	19%
	40-49 éves	310	16%
	50-59 éves	339	17%
	60 év feletti	549	27%
végzettség	alapfokú	635	32%
	középfokú	1026	51%
	felsőfokú	339	17%
lakóhely	Budapest	358	18%
	megyeszékhely	413	21%
	város	628	31%
	község	601	30%
Összesen		N=2000	100%

1. ábra: Demográfiai összetétel - 15+ reprezentatív minta (N=2000)

Médiatartalmak mint az információk és a szórakozás forrásai

A kutatásban résztvevők több mint háromnegyede (76 százalék) szerint a család inkább vagy teljes mértékben fontos információforrásnak tekinthető. 67 százalékuk ugyanígy vélekedett a barátairól, 73 százalék pedig a televízióról gondolja úgy, hogy nagyon fontos szerepet tölt be az információszerzésben. Az online, illetve a helyi közösségek a válaszadók több mint fele szerint inkább vagy egyáltalán nem játszik fontos szerepet ebben.

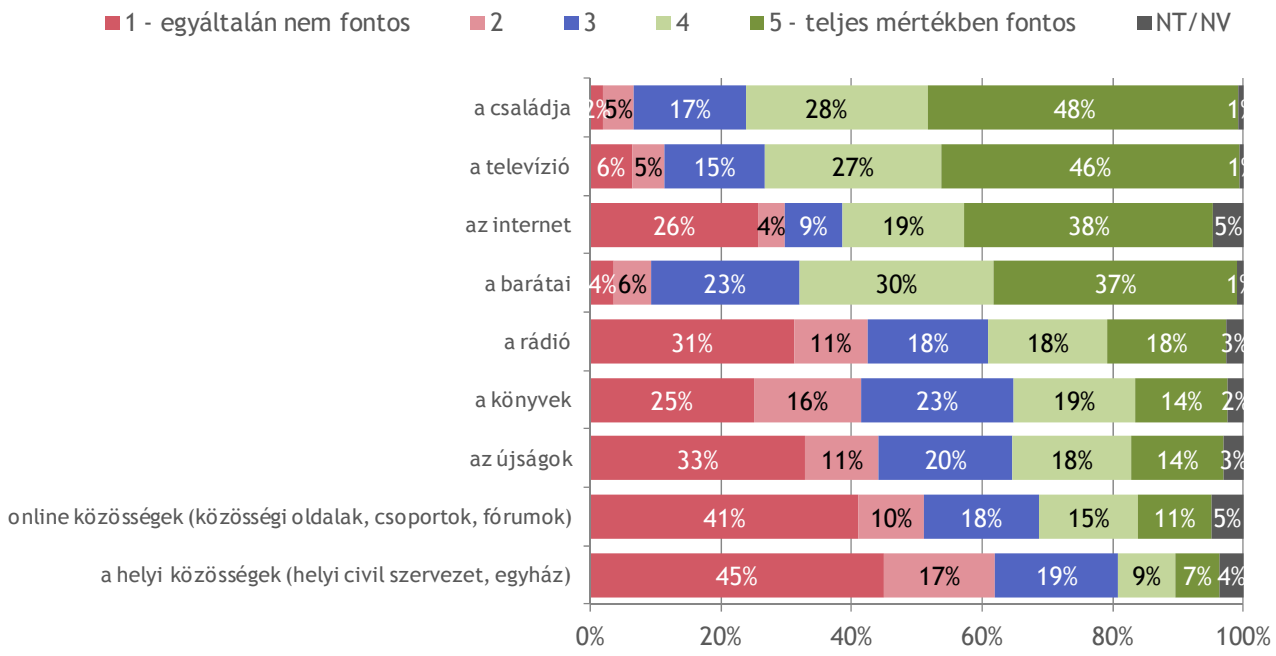

2. ábra: Mennyire fontos az Ön számára…, mint információforrás?
Bázis: teljes minta (N=2000)

Szórakozás szempontjából szintén ugyanezeket a forrásokat említették a legnagyobb arányban a kérdezettek: 74 százalék szerint a család, 71 százalék szerint a barátok, 60 százalék szerint pedig a televízió inkább vagy teljes mértékben fontosak számukra

ahhoz, hogy ki tudjanak kapcsolódni. Az online, valamint a helyi közösségeket ebben a tekintetben is igen kis arányban emelték ki a válaszadók.

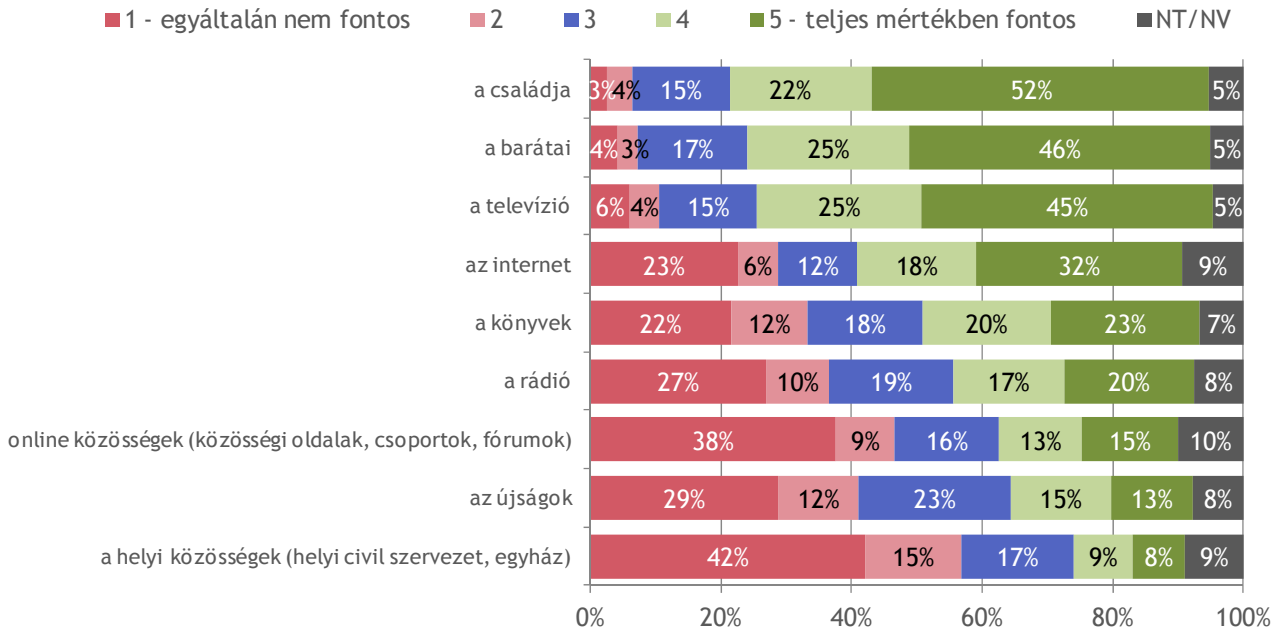

3. ábra: Abból a szempontból is osztályozza le …, hogy mennyire tartja szórakozás szempontjából fontosnak az adott forrást.
Bázis: teljes minta (N=2000)

Azok a kérdezettek, akik saját bevallásuk szerint szoktak televíziót nézni, úgy becsülték meg, hogy egy átlagos hétköznap majdnem 3 órát töltenek ezzel a tevékenységgel. A rádióhallgatók szerint közel ugyanennyi, 2,7 óra, az internetező válaszadók szerint pedig 2,4 óra jut egy hétköznap az adott időtöltésre. Újságok, magazinok, napilapok olvasására ennél jóval kevesebbet, csak 0,8 órát áldoznak a print média kedvelői.

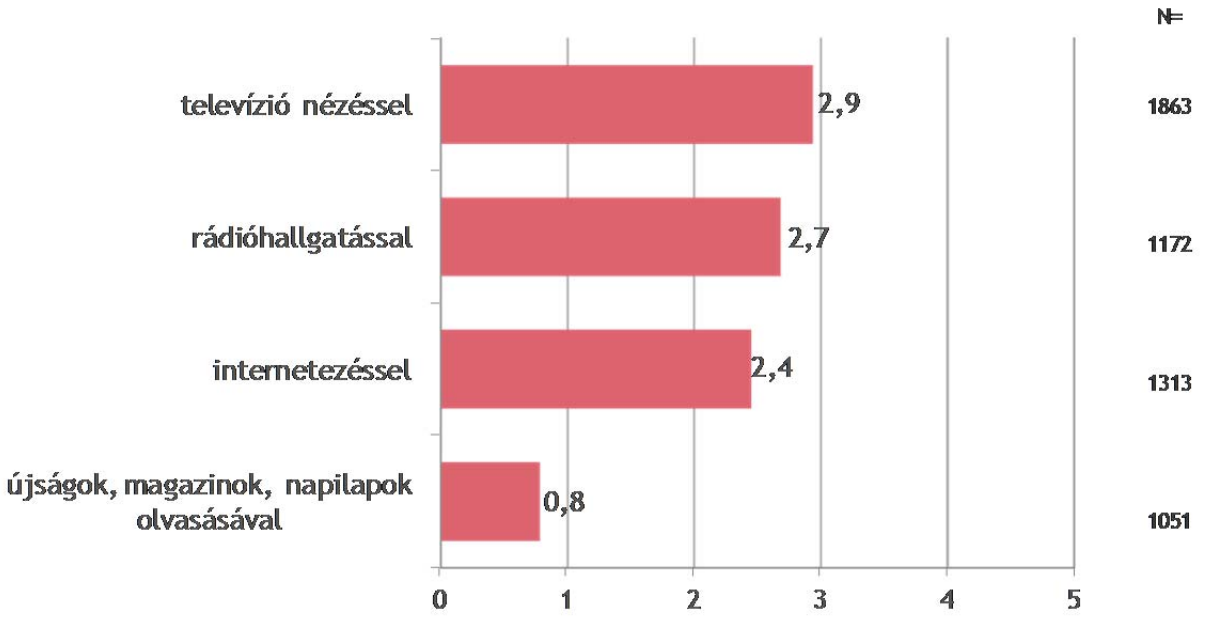

4. ábra: Kérem, becsülje meg, hogy egy átlagos hétköznap, mennyi időt (hány órát) tölt Ön … ?
Bázis: az adott csatornákat használók

A megkérdezettek becslése alapján a hétköznapokkal szemben a hétvégén számottevően több idő jut médiafogyasztásra: televízió nézéssel 4,3 órát, internetezéssel 3,3 órát, rádióhallgatással pedig 3,1 órát töltenek az adott tevékenységeket végzők. A nyomtatott sajtót vásárlók is valamivel több időt fordítanak hétvégén kedvenc újságjuk, magazinjuk átolvasására, majdnem 1 órát.

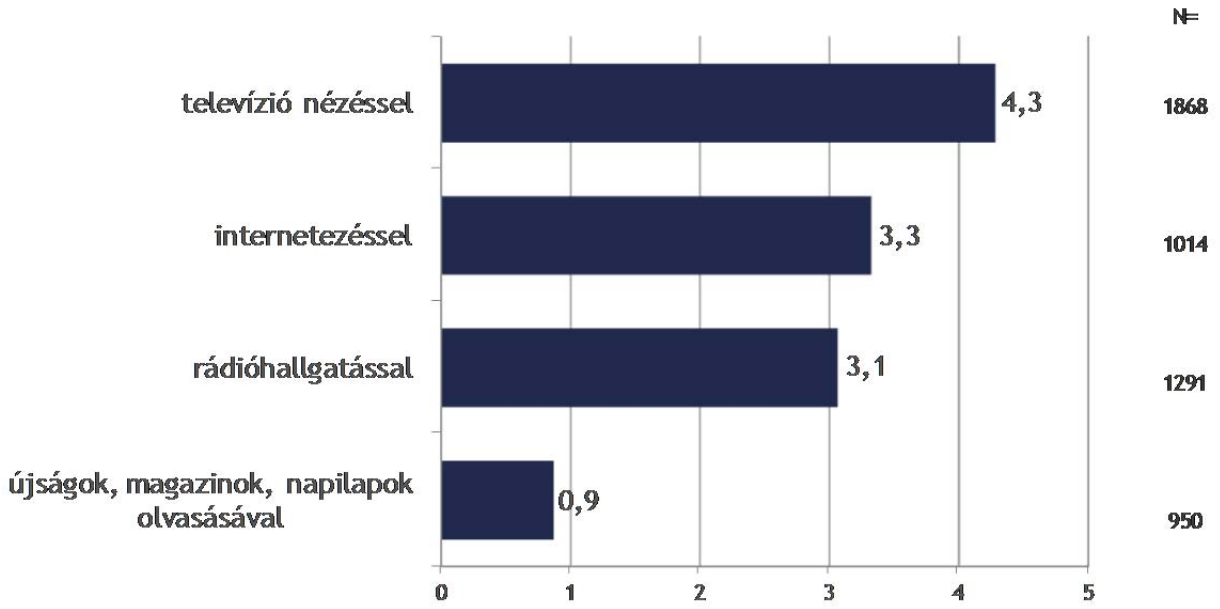

5. ábra: És egy átlagos hétvégén (a két napon együtt), mennyi időt (hány órát) tölt Ön… ?
Bázis: az adott csatornákat használók

A válaszadók szerint televíziózás közben lehet a legsűrűbben erőszakkal vagy erőszakos tartalmakkal találkozni: 35 százalék szerint gyakran, 15 százalék szerint nagyon gyakran. Az internetezéssel kapcsolatban 19 százalékuk vélekedik ugyanígy, több mint egynegyedük azonban saját bevallása szerint egyáltalán nem szokta a világhálót használni: 36 százalék ugyanezt állította az újságolvasásról, 32 százalék pedig a rádióhallgatásról. Utóbbi tevékenységgel kapcsolatban mondták a legkevesebben (mindössze 5 százalék), hogy gyakori vagy nagyon gyakori az erőszak feltűnése.

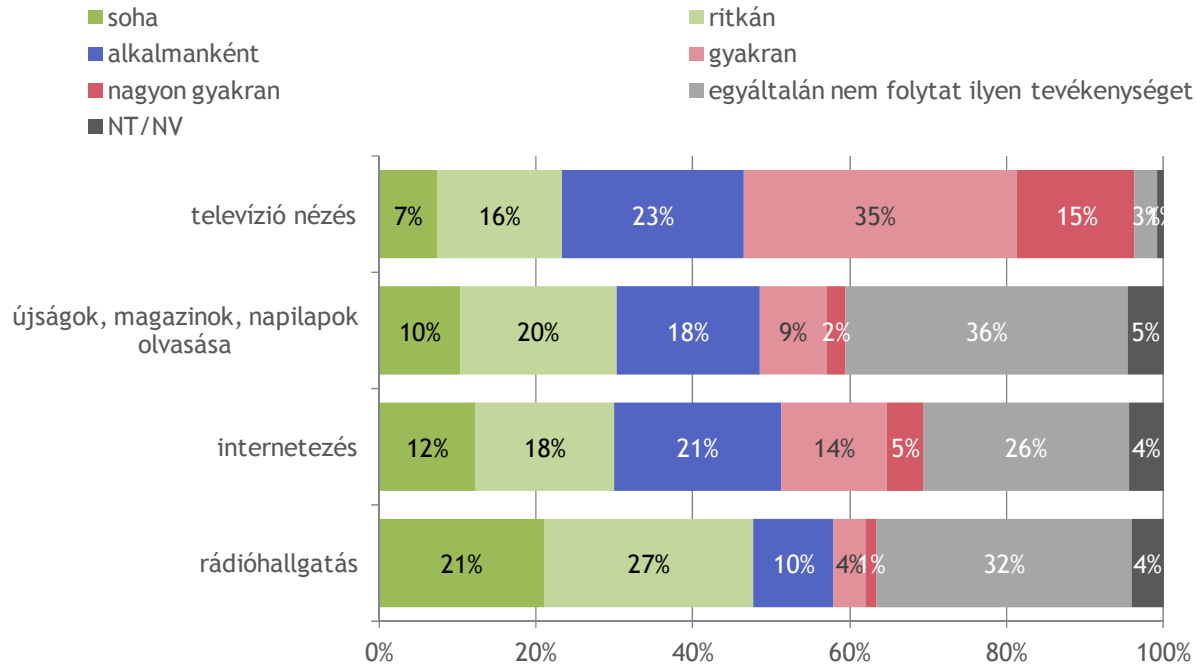

6. ábra: Szokott-e Ön erőszakkal találkozni az alábbi tevékenységek közben?
Bázis: teljes minta (N=2000)

Csak úgy mint az előző kérdés esetén, itt is a televíziót jelölték meg a legtöbb erőszakot közvetítő médiumként a válaszadók: 60 százalékuk szerint sok vagy pedig kifejezetten sok ilyen tartalmat lehet benne látni. Több mint egyötöde a válaszadóknak (22 százalék) az internetről is ugyanígy vélekedik; utóbbi, és a másik két médiumot illetően azonban 25 százalék vagy a feletti a válaszolni nem tudók vagy nem kívánók aránya. A rádióban a kérdezettek közel fele (46 százalék) szerint alig van vagy csak nagyon kevés az erőszak.

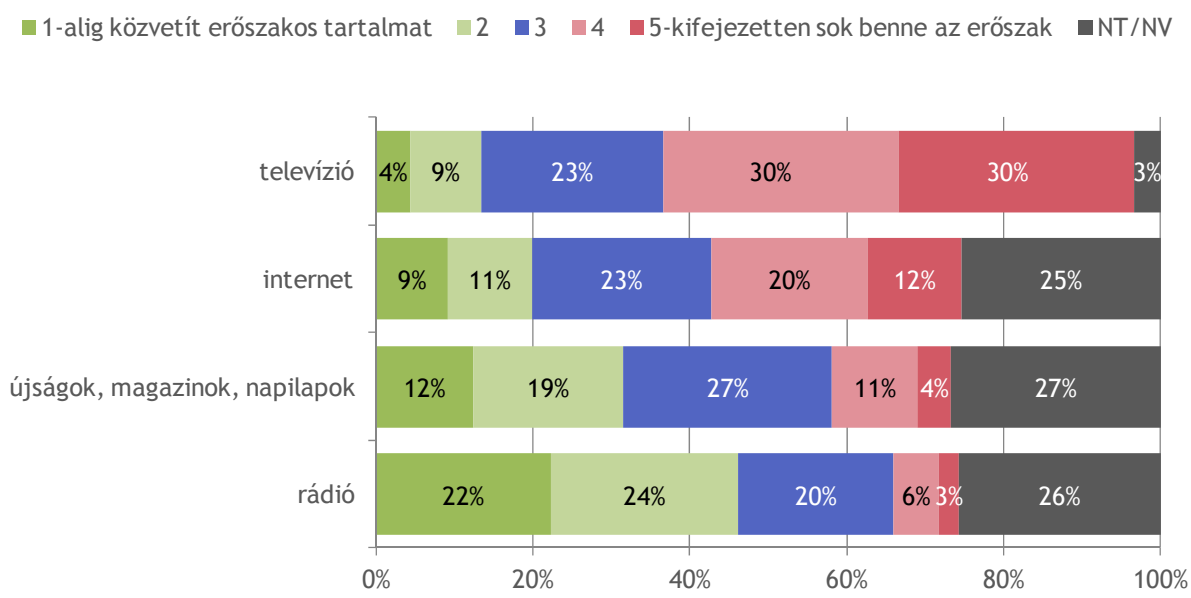

7. ábra: Ön szerint mennyi erőszakos tartalom található a következő kommunikációs csatornákon?
Bázis: teljes minta (N=2000)

Erőszakos tartalmak az interneten

Az internetező válaszadók több mint fele (59 százalék) szerint a világhálón fellelhető humoros, vagy vicc oldalak inkább nem vagy egyáltalán nem erőszakosak. Az olyan közösségi oldalak mint például a Facebook majdnem felük (45 százalék) szerint szintén nem erőszakos tartalmúak. Az olyan népszerű hírportálokat illetően viszont, mint például az Index vagy az Origo, az internetezők egyharmada azon a véleményen van, hogy néha erőszakosak, néha nem, közel egyharmaduk (30 százalék) szerint pedig inkább vagy kifejezetten sok ilyen jellegű tartalom található rajtuk.

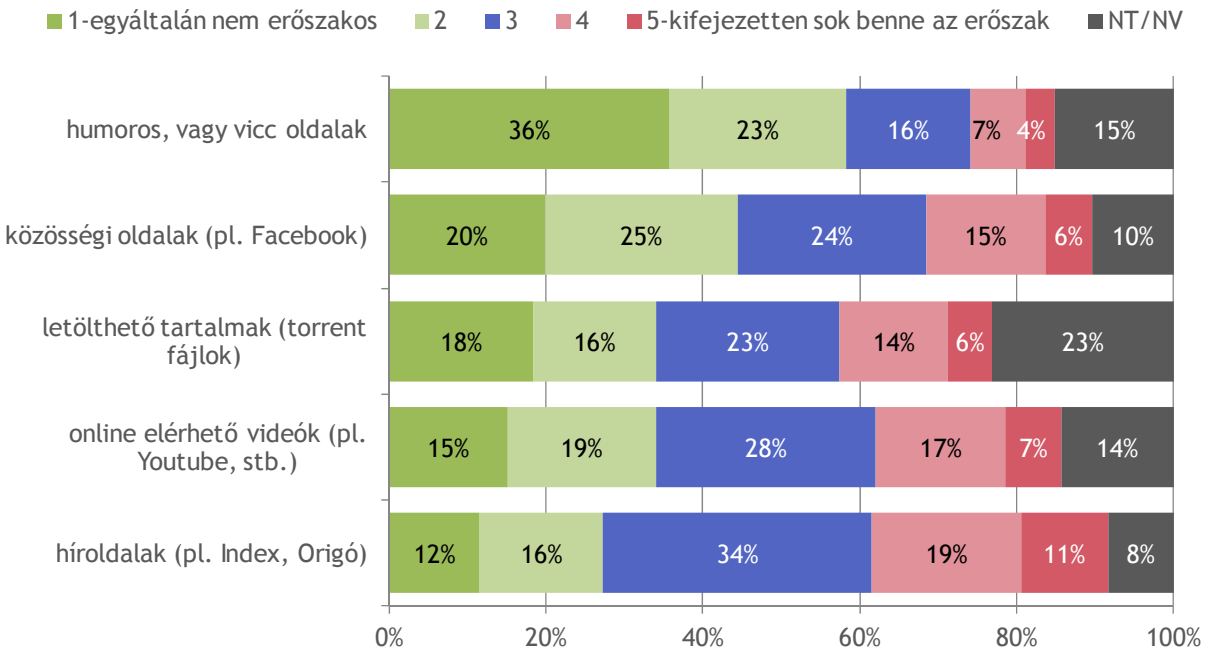

8. ábra: Ön szerint mennyire erőszakosak az interneten található következő tartalmak, felületek?

Bázis: internetezők (N=1435)

A kérdezettek több mint felét (53 százalék) a fizikai erőszak képi megjelenítése inkább vagy kifejezetten zavarja. A szavakban megfogalmazott verbális erőszakkal, valamint a reklámokkal kapcsolatban is hasonlóan nagy arányban állították, hogy zavaróak (48 százalék). A szexuális tartalmak megjelenése viszont csak 37 százalékukat feszélyezi inkább vagy kifejezetten. Relatíve nagy (21-26 százalék közötti) azok aránya, akik a közbülső értéket választották, vagyis akik szerint az ilyen tartalmak zavaróak is, meg nem is.

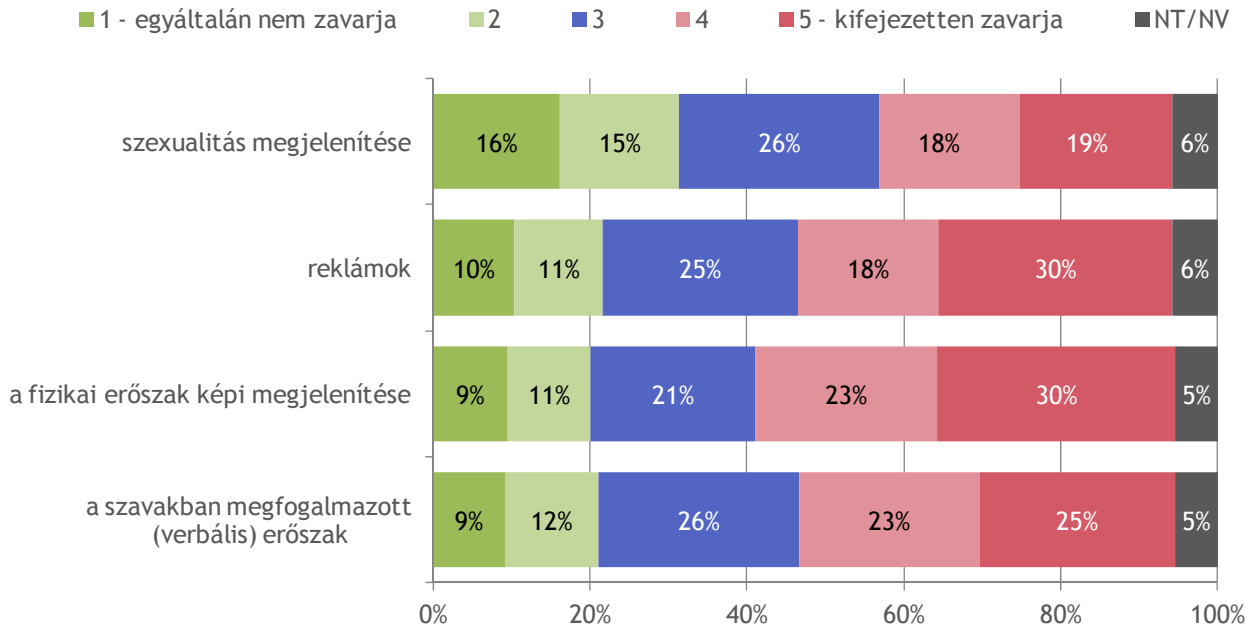

9. ábra: Mennyire zavarják Önt az interneten megjelenő alábbi tartalmak?
Bázis: internetezők (N=1435)

Az interneten található és a mindennapokban előforduló erőszak arányát tekintve a legnagyobb arányban (42 százalék) azzal értettek egyet a kérdezettek, hogy a világhálón éppen annyi az erőszak, mint amennyi a való életben előfordul. 16 százalékuk szerint a mindennapokban van valamivel több erőszak, 15 százalékuk szerint pedig épp ellenkezőleg gondolja, miszerint az interneten van némileg több. Egytizede a válaszadóknak nem tudta vagy nem kívánta megítélni a kérdést.

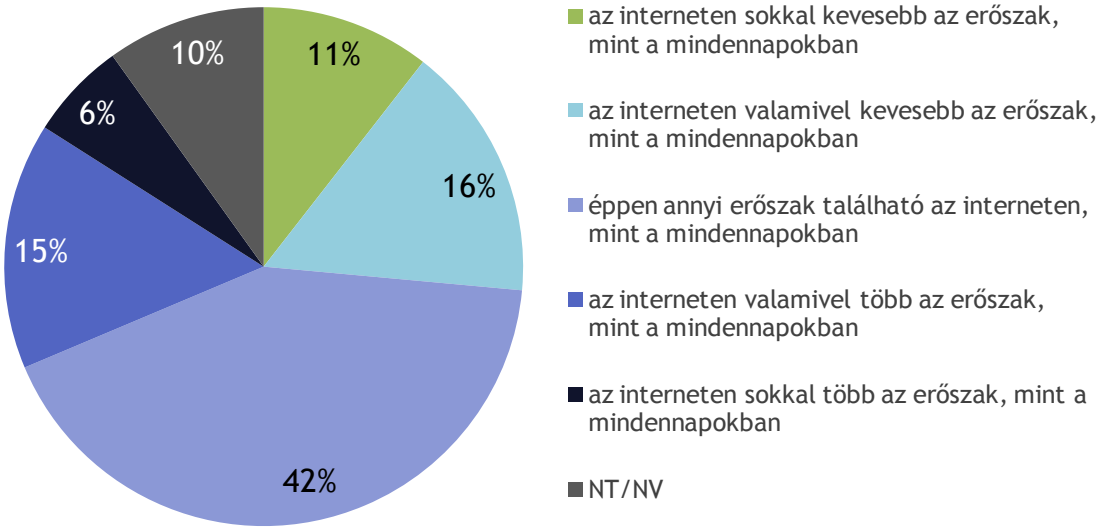

10. ábra: Az Ön véleménye szerint milyen az interneten található erőszakos tartalmak és a mindennapokban előforduló erőszak aránya?
Bázis: internetezők (N=1435)

A legutóbbi olyan internetes tartalom, amiről úgy gondolták, hogy az már túlzottan erőszakos, a legtöbb válaszadónak valamilyen gyilkossággal, emberöléssel kapcsolatos ügy sejlett fel, illetve sokan említettek olyan tartalmakat, melyek háborús, nemi vagy egyéb típusú erőszakról szóltak. Többen felelték azt a kérdésre, hogy nem néznek ilyesmiket, mivel szándékosan kerülik az olyan internetes oldalakat, helyeket, ahol nagy az esélye annak, hogy ehhez hasonló tartalmakkal találkoznak.

11. ábra: Mi volt a legutóbbi olyan tartalom, amit AZ INTERNETEN TALÁLT és úgy gondolta, hogy az már túlzottan erőszakos és agresszív elemeket tartalmaz?
Bázis: érvényes válaszadók (N=407)

Több mint egynegyede (27 százalék) az internetezőknek teljes mértékben betiltaná az olyan tartalmakat, melyek erőszakosak, vagy megjelenítik az erőszak bármilyen formáját; több mint felük (51 százalék) ennél némileg mérsékeltebb véleményt képvisel, vagyis csak részben tiltaná ezeket. Majdnem egytizedük úgy gondolja, egyáltalán nincs szükség a betiltásukra. Pontosan egytizede a válaszadóknak a nem tudja, nem válaszol opciót jelölte.

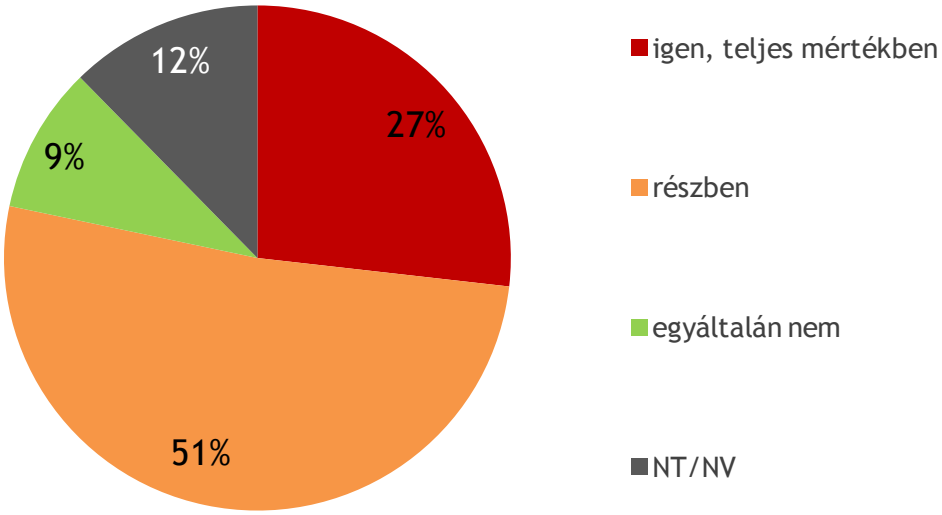

12. ábra: Ön hogy gondolja, ezt, vagy az ehhez hasonló tartalmakat tiltani kellene?
Bázis: internetezők (N=1435)

Erőszakos tartalmak a televízióban

A televíziós tartalmak közül egyértelműen a híradókat, hírműsorokat ítélték a legerőszakosabbnak a megkérdezettek: egyharmaduk szerint inkább sok, 31 százalékuk szerint pedig kifejezetten sok erőszakot tartalmaznak. A különböző filmeket összesen 44 százalék gondolja inkább vagy kifejezetten erőszakosnak, míg a sorozatokat ennél némileg kevesebben, 35 százalék. Az ún. reality (valóság) show-kban, kibeszélő show-kban csak körülbelül minden negyedik válaszadó szerint van sok, vagy kifejezetten sok erőszak.

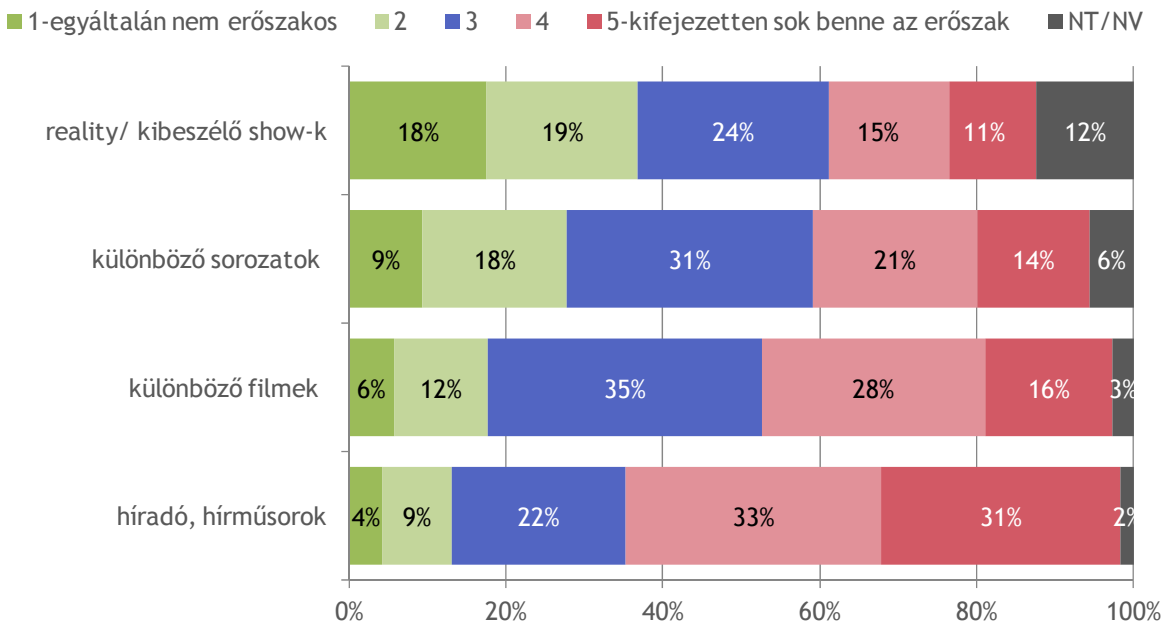

13. ábra: Ön szerint mennyire erőszakosak a televíziókban látható következő műsorok, műsortípusok?
Bázis: televíziónézők (N=1936)

A fizikai erőszak képi megjelenítése és a reklámok szokták a leginkább feszélyezni a tévénéző válaszadókat: előbbi 60 százalékukat, míg utóbbi 54 százalékukat zavarja inkább vagy fokozott mértékben. A verbális erőszakkal, valamint a hangerőváltással kapcsolatban is körülbelül felük adott hangot nemtetszésének (51, illetve 49 százalék). Valamennyi válaszopció esetén relatíve nagy (22-28 százalék) azok aránya, akik a közbülső 3-as értéket választották, vagyis az adott tartalmak zavarják is őket, meg nem is.

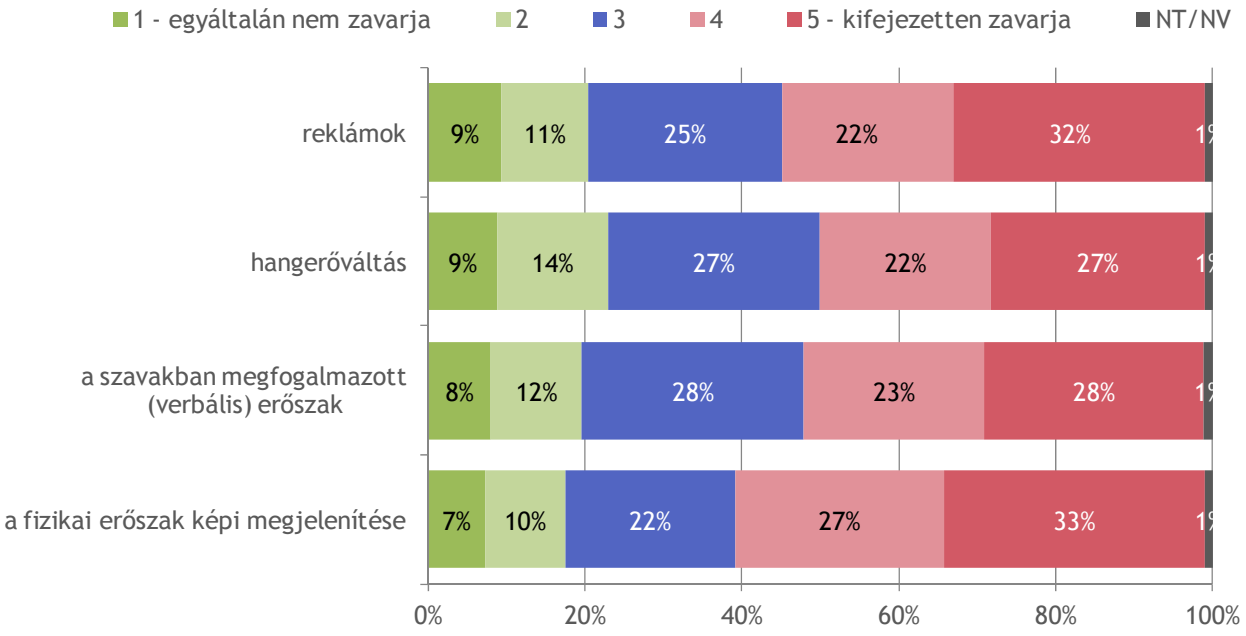

14. ábra: Mennyire zavarják Önt a televízió műsorokban megjelenő alábbi tartalmak?
Bázis: televíziónézők (N=1936)

A televíziónéző megkérdezettek legnagyobb része (44 százalék) szerint a televízióban éppen annyi az erőszak, mint a mindennapokban. Több mint egynegyedük (26 százalék) erőszakosabbnak gondolja a tévében látható tartalmakat, mint a valóságot, 11 százalék pedig úgy véli, sokkal több erőszak van a különböző műsorokban, filmekben, sorozatokban, mint a való életben.

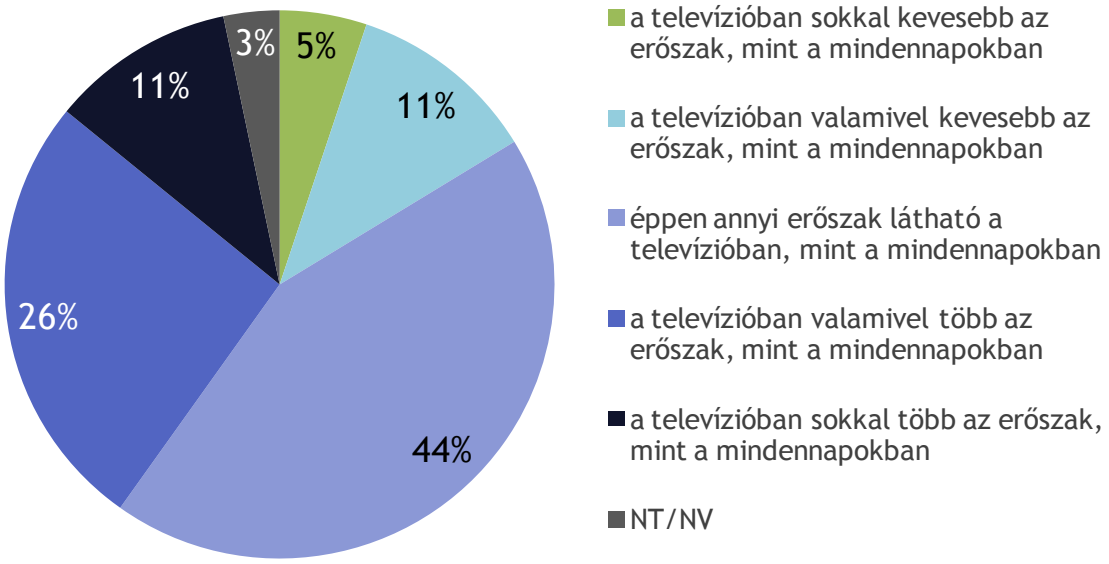

15. ábra: Az Ön véleménye szerint milyen a televízióban látható erőszakos tartalmak és a mindennapokban előforduló erőszak aránya?
Bázis: televíziónézők (N=1936)

A műsorok előre, tévéműsorból történő kiválasztása a megkérdezettek több mint felére (54 százalék) jellemző inkább vagy teljes mértékben, a televízió nézési szokások közül tehát ez a legelterjedtebb a válaszadók körében. A további szokások közül a reklámblokkok idején való elkapcsolás 44 százalékukra, a távkapcsolóval történő véletlenszerű kattintgatás pedig 41 százalékukra jellemző. Legkevésbé a tévécsatornák online archívumaiban történő műsorkeresés, valamint a műsorok felvétele és utólagos megnézése tartozik a válaszadók tipikus tévézési formái közé.

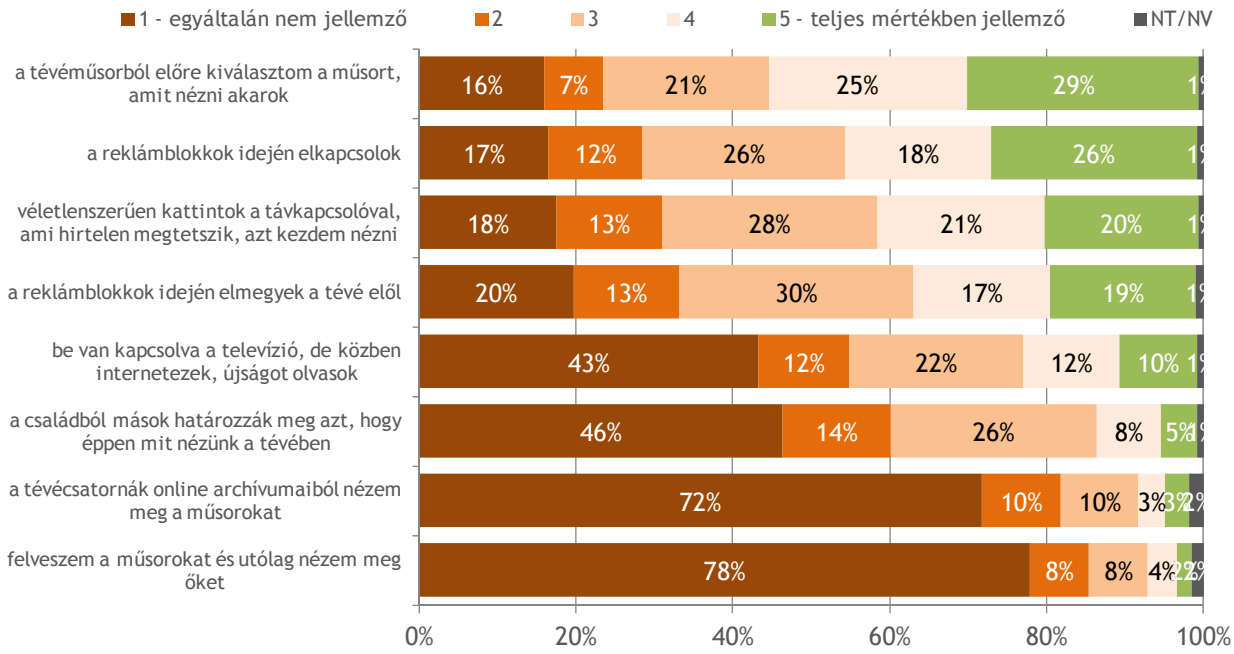

16. ábra: Fel fogok sorolni néhány lehetőséget, amit mások említettek, amikor televízió nézési szokásaikról kérdezték őket. Arra vagyok kíváncsi, hogy az adott tévézési forma Önre mennyire jellemző, vagy nem jellemző.

Bázis: televíziónézők (N=1936)

A tévénéző válaszadók egyöntetűen a híradót említették legnagyobb számban, mint olyan túlzottan erőszakos műsort vagy jelenetet, amelyet legutóbb televíziózás közben láttak. Az internetes oldalakhoz hasonlóan itt is sokan mondták a különféle gyilkosságokról, továbbá erőszakos cselekedetekről (pl. kivégzések, robbantások, nők elleni erőszak) szóló tartalmakat.

17. ábra: Mi volt a legutóbbi olyan műsorszám, vagy műsor, jelenet, amit a televízióban látott és úgy gondolta, hogy az már túlzottan erőszakos és agresszív elemeket tartalmaz? Kérem, néhány szóval mutassa be ezt a műsort, vagy műsorszámot!
Bázis: érvényes válaszadók (N=869)

Az erőszakot közvetítő, illetve az ilyen típusú televíziós tartalmak sugárzásának teljes tiltását a tévénéző válaszadók egynegyede pártolja, míg részleges tiltásukat több mint a felük (56 százalék). Kevesebb mint egytizedük (9 százalék) szerint egyáltalán nincs szükség az ilyen műsorok betiltására, egytizedük pedig válasz nélkül hagyta a kérdést.

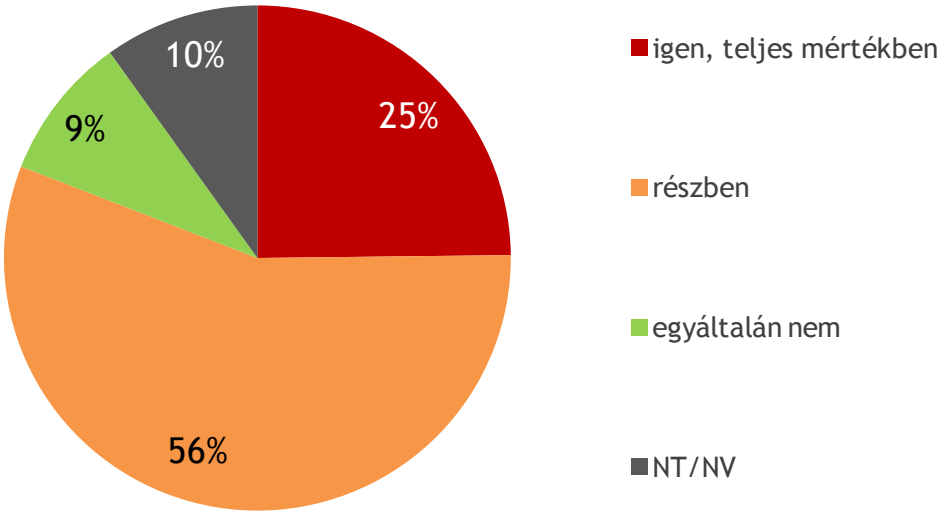

18. ábra: Ön hogy gondolja, ennek a műsornak, illetve az ehhez hasonló tartalmak sugárzását tiltani kellene?
Bázis: televíziónézők (N=1936)

Erőszakos tartalmak a rádióban

A rádióban hallható tartalmak közül a válaszadók legerőszakosabbnak a hírösszefoglalókat, hírműsorokat tartották. A válaszadók 8 százaléka szerint ebben a tartalomban kifejezetten sok az erőszak. Ezzel szemben a zenei műsorokat a rádiózók sokkal pozitívabban értékelték. 65 százalékuk állította, hogy ezek a műsorok egyáltalán nem erőszakosak.

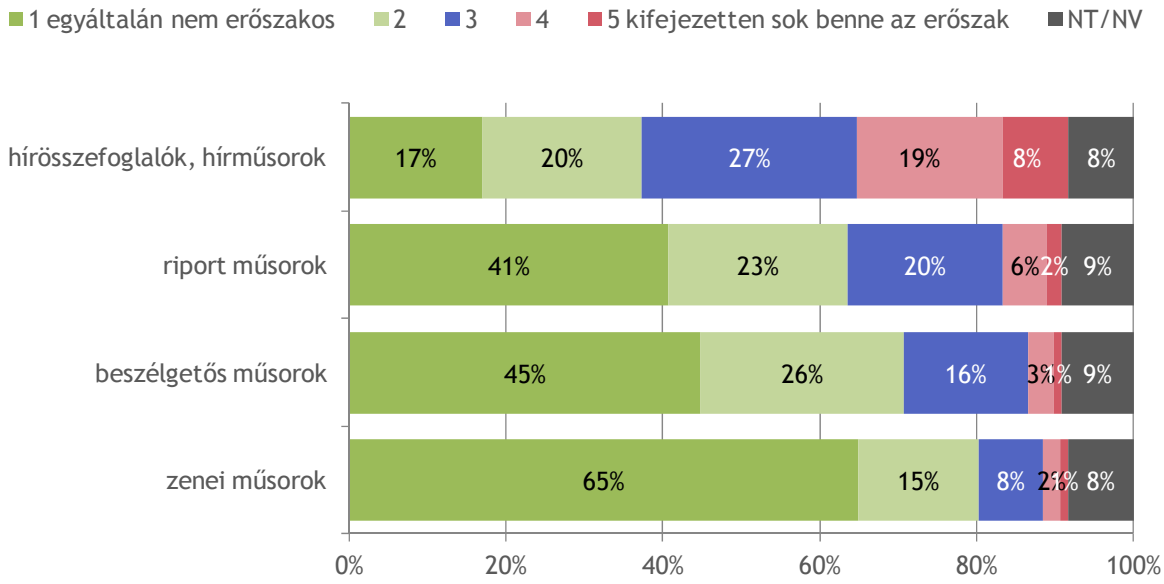

19. ábra: Ön szerint mennyire erőszakosak a rádióban hallható következő műsorok, műsortípusok?
Bázis: rádiózók (N=1291)

A rádióban található tartalmak közül a megkérdezetteket legkevésbé a reklámok zavarják. Annál nagyobb mértékben viszont a szavakban megfogalmazott verbális erőszak, mely a rádióhallgatók 20 százalékát kifejezetten zavarja.

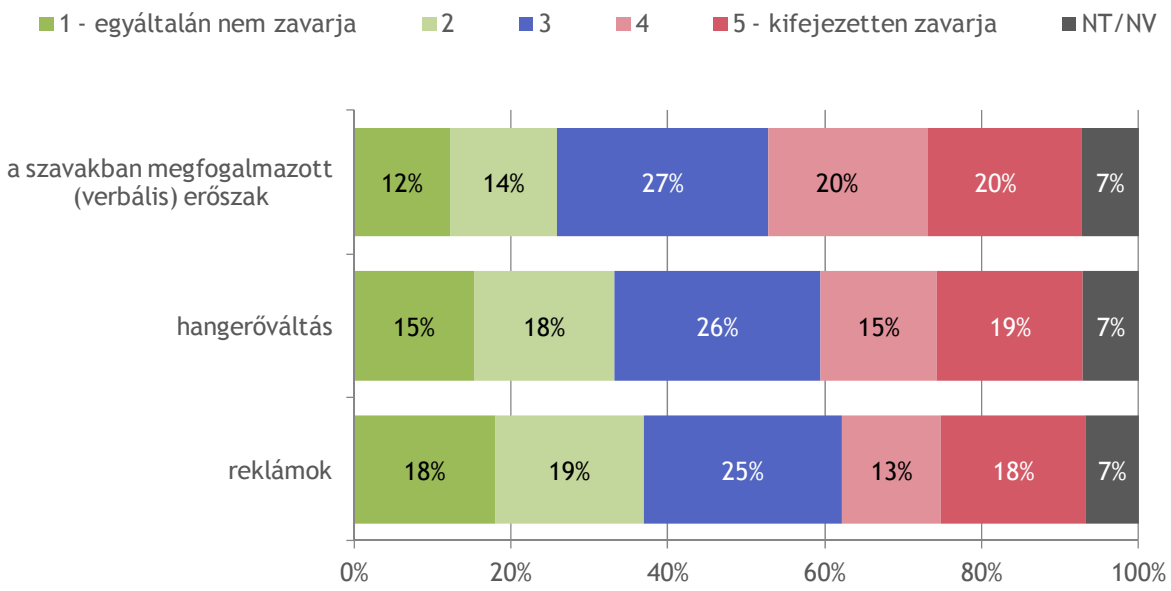

20. ábra: Mennyire zavarják Önt a rádiókban hallható alábbi tartalmak?
Bázis: rádiózók (N=1291)

Rádiós erőszak és a mindennapokban előforduló erőszak arányának összehasonlítására kértük a megkérdezetteket. A válaszokban elég differenciált kép bontakozott ki. A rádiót hallgatok 33 százaléka érezte úgy, hogy a rádióban éppen annyi erőszak hallgató, mint a mindennapokban, 29 százalékuk pedig azt, hogy ez az arány a rádióban sokkal kevesebb. 23 százalékuk viszont úgy vélte, vagy ez az arány valamivel kevesebb a rádióban, mint a mindennapokban.

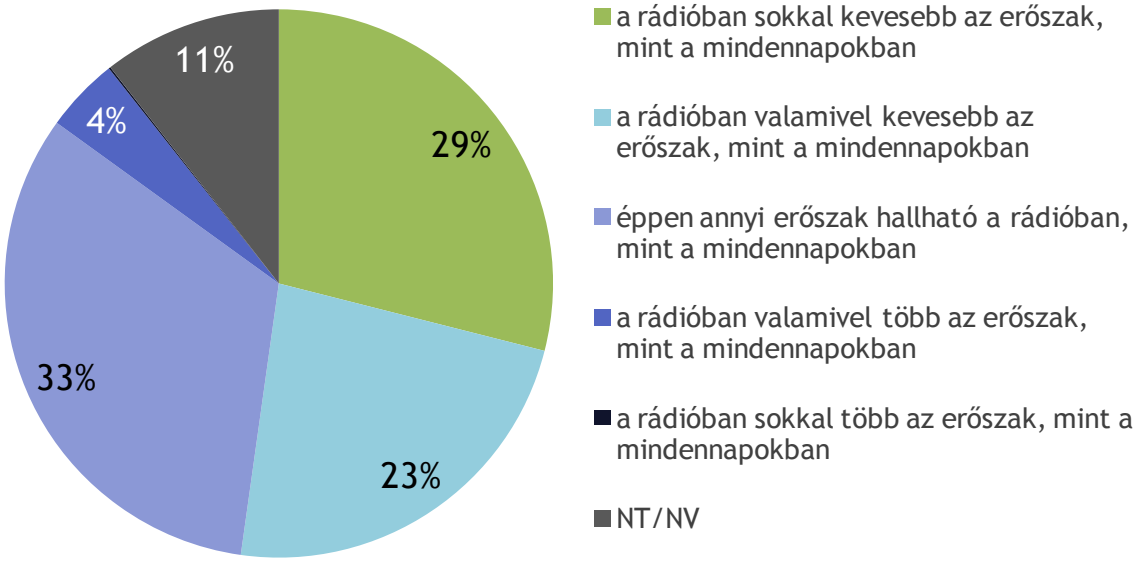

21. ábra: Az Ön véleménye szerint milyen a rádióban hallható erőszakos tartalmak és a mindennapokban előforduló erőszak aránya?
Bázis: rádiózók (N=1291)

A rádióban hallott erőszakos tartalmak felidézésére kértük a rádióhallgatókat. Sokan nem emlékeztek, nem tudtak ilyet felidézni. Akik mégis, azoknak leginkább a hírműsorok maradtak meg.

22. ábra: Mi volt a legutóbbi olyan műsorszám, vagy műsor, jelenet, amit a RÁDIÓBAN HALLOTT és úgy gondolta, hogy az már túlzottan erőszakos és agresszív elemeket tartalmaz? Kérem, néhány szóval mutassa be ezt a műsort, vagy műsorszámot!
Bázis: érvényes válaszadók (N=163)

Az utoljára látott erőszakos tartalmak visszaidézése után arra kértük a válaszadókat, hogy fejtsék ki véleményüket abban a tekintetben, hogy az ilyen és ehhez hasonló tartalmakat tiltani kellene-e. A rádiózók 52 százaléka úgy gondolta, hogy részben tiltani kellene ezeket a műsorokat.

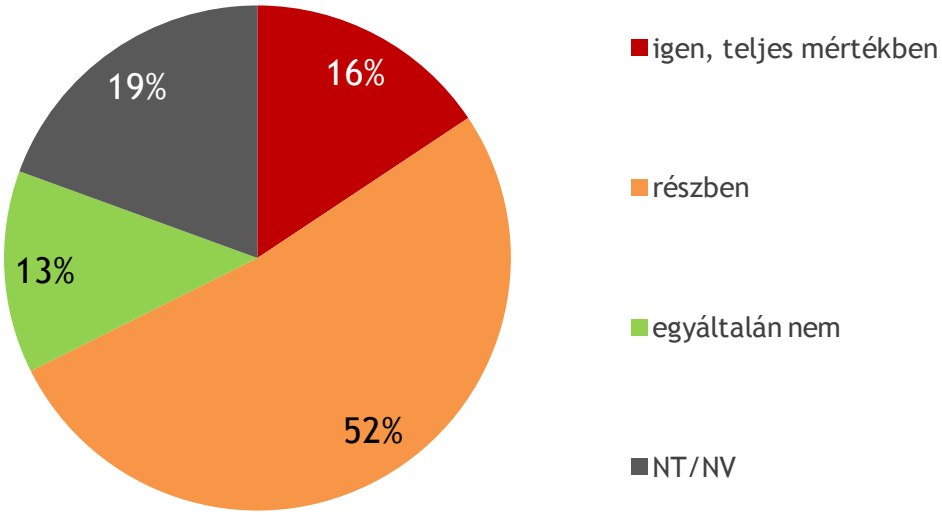

23. ábra: Ön hogy gondolja, ennek a műsornak, illetve az ehhez hasonló tartalmak sugárzását tiltani kellene?
Bázis: rádiózók (N=1291)

Erőszakos tartalmak a print médiában

A nyomtatott sajtó tartalmainak erőszakosságának megítéléshez egy ötfokú skálán próbáltuk felmérni az ilyen termékeket olvasók véleményét. Az újságolvasók legerőszakosabbnak a print média bűnügyi beszámolóit tartották, a válaszadók 39 százaléka szerint kifejezetten sok bennük az erőszak. Nagymértékben erőszakosnak tartották még a külpolitikai beszámolókat is, az egyéb híreket pedig többen érezték egyáltalán nem erőszakosnak.

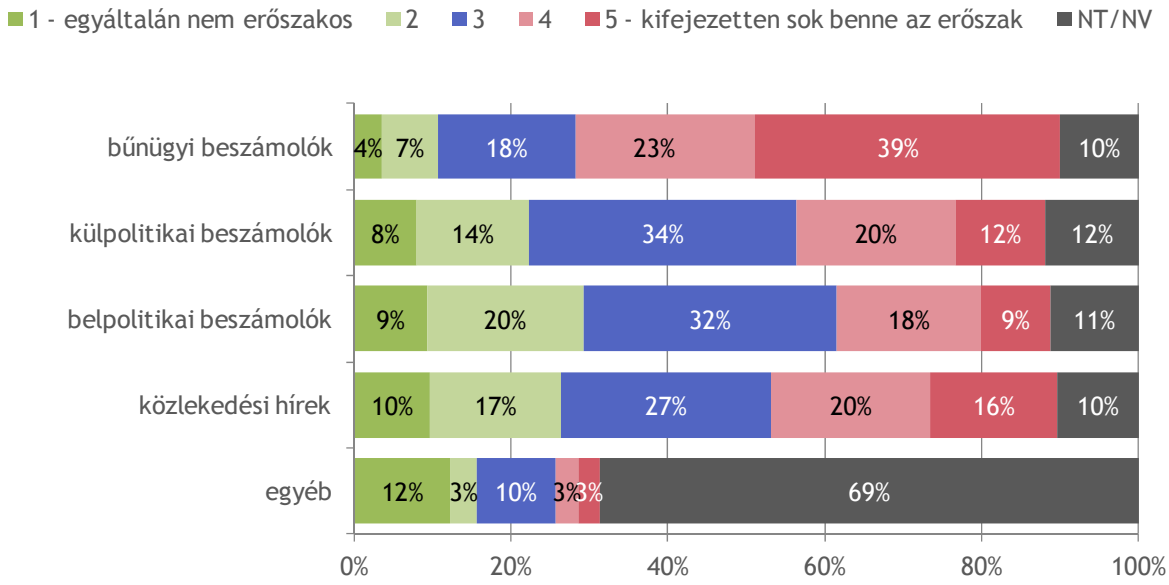

24. ábra: Ön szerint mennyire erőszakosak a nyomtatott újságokban található következő tartalmak?
Bázis: nyomtatott sajtót olvasók (N=1205)

A megkérdezett nyomtatott sajtót igénybe vevő válaszadókat arról is kérdeztük, hogy a különböző tartalmak mennyire hatnak zavaróan. Itt is egy 1-től 5-ig terjedő skála segítségével fejezhették ki véleményüket. Legnagyobb arányban zavaróan a szövegben megfogalmazott erőszak és a fizikai erőszak képi megjelenítése hat a print médiát fogyasztókra. Legkevésbé zavaróak a reklámok, melyek a válaszadók 18 százalékát egyáltalán nem zavarják.

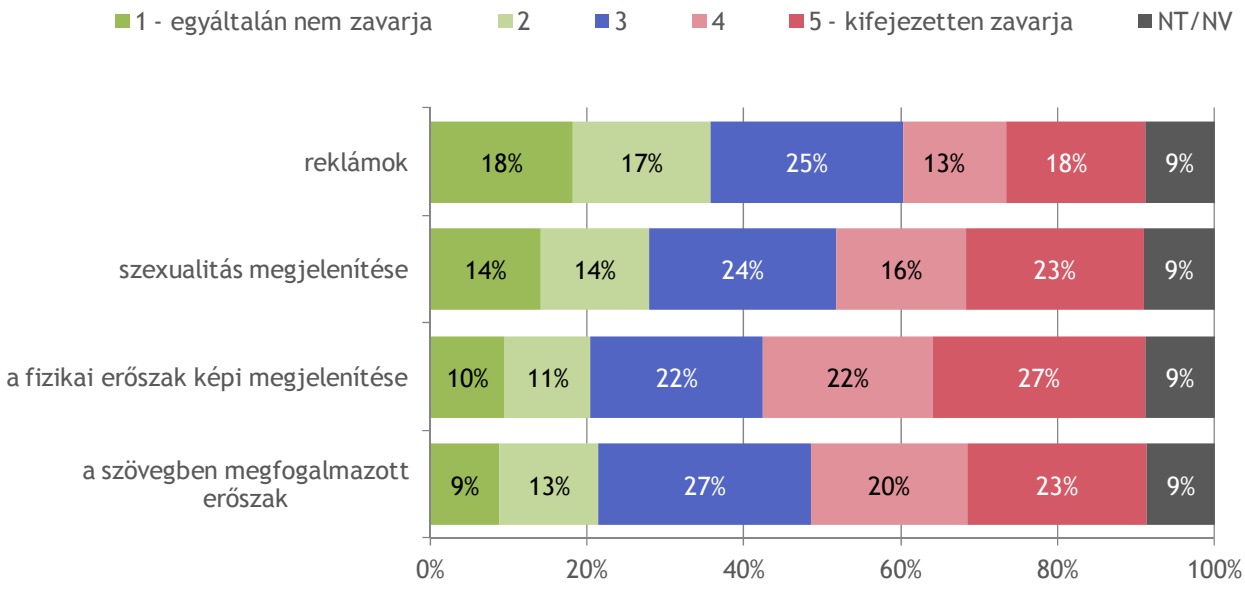

25. ábra: Mennyire zavarják Önt a nyomtatott újságokban megjelenő alábbi tartalmak?
Bázis: nyomtatott sajtót olvasók (N=1205)

A válaszadók az újságokban található erőszakos tartalmakat és a mindennapokban előforduló erőszak arányát is összehasonlították. Legtöbben, 44 százalék, úgy érzik, hogy az újságokban éppen annyi erőszak található, mint a mindennapokban. Nagyjából 30 százalék körül mozog azok aránya, akik szerint az újságokban sokkal, vagy valamivel kevesebb az erőszak megjelenítése, mint a mindennapokban.

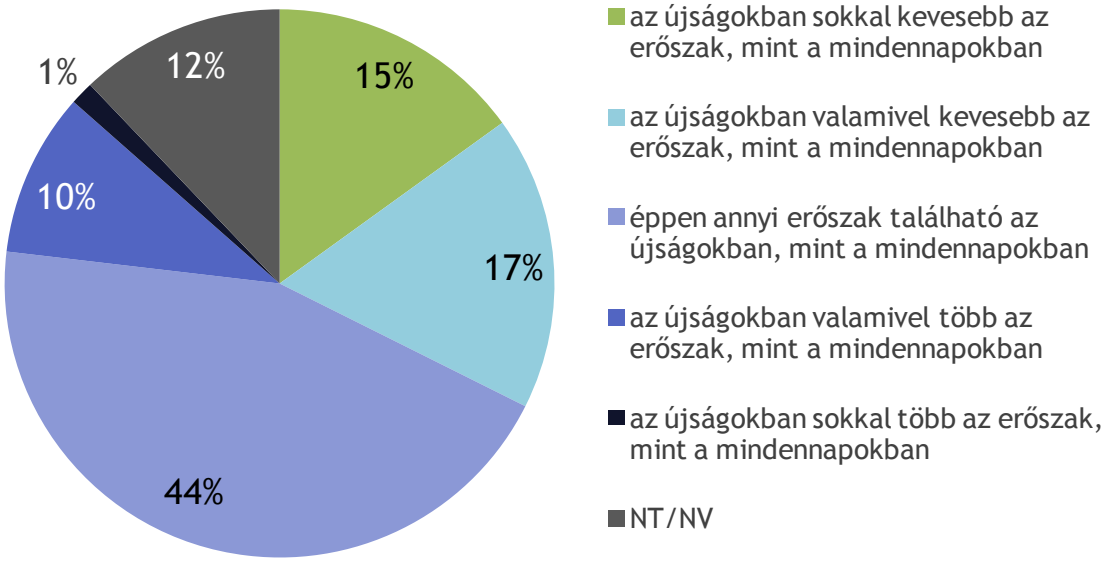

26. ábra: Az Ön véleménye szerint milyen az újságokban található erőszakos tartalmak és a mindennapokban előforduló erőszak aránya?
Bázis: nyomtatott sajtót olvasók (N=1205)

A nyomtatott sajtóban legutóbbi alkalommal olvasott vagy látott hír, cikk vagy kép felelevenítése során a legtöbb válaszadónak valamilyen súlyos bűncselekmény vagy konkrét gyilkossági eset jutott eszébe. Csak úgy, mint az internetes, illetve televíziós tartalmak esetén, e kérdésnél is sokan említettek olyan erőszakos történéseket, mint például egy külföldi család bántalmazása, vagy gyerekek elleni erőszak elkövetése.

27. ábra: Mi volt a legutóbbi olyan cikk, írás, amit ÚJSÁGOKBAN OLVASOTT, LÁTOTT és úgy gondolta, hogy az már túlzottan erőszakos és agresszív elemeket tartalmaz? Kérem, néhány szóval mutassa be ezt az írást!
Bázis: érvényes válaszadók (N=250)

A legutóbb a print médiában észlelt erőszakos tartalom visszahívása után, a válaszadókat arra kértük, ítéljék meg, hogy az ilyen és az ehhez hasonló tartalmakat tiltani kellene-e. A válaszadók több mint fele állította azt, hogy ezeket a tartalmakat részben szabályozni, tiltani kellene, emellett majdnem 20 százalék pedig azt, hogy teljes mértékben.

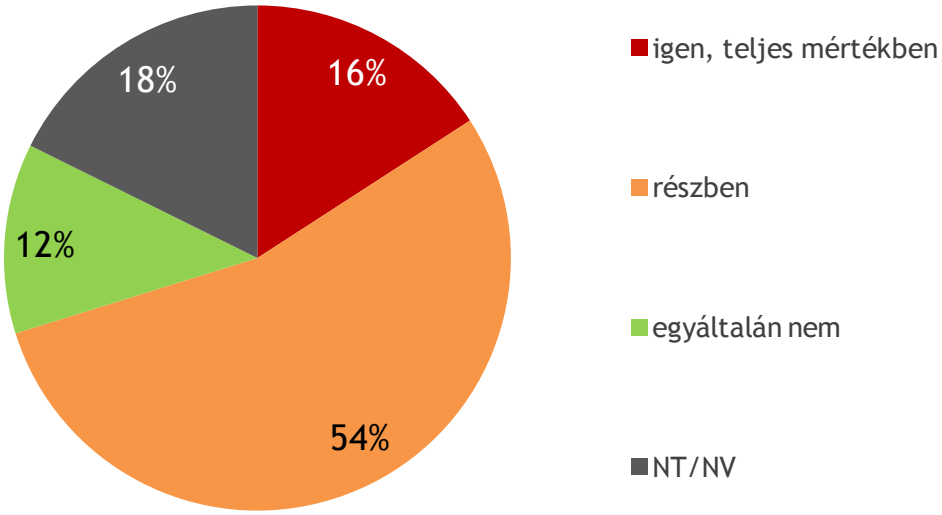

28. ábra: Ön hogy gondolja, ezt, vagy az ehhez hasonló tartalmak megjelenítését tiltani kellene?
Bázis: nyomtatott sajtót olvasók (N=1205)

Erőszakos tartalmak érzékelése a médiában

Vizsgáltuk azt is, hogy mennyire érzik magukra jellemzőnek a következő, erőszakhoz kapcsolódó állításokat a válaszadók. Leginkább jellemzőnek a „Mostanában egyre több agresszivitással találkozom a mindennapok során.” érezték, ezt a válaszadók 31 százaléka teljes mértékben jellemzőnek jelölte. Emellett többen jellemzőnek érezték magukra azt is, hogy a médiában megjelenő erőszakos tartalom félelmet kelt benne.

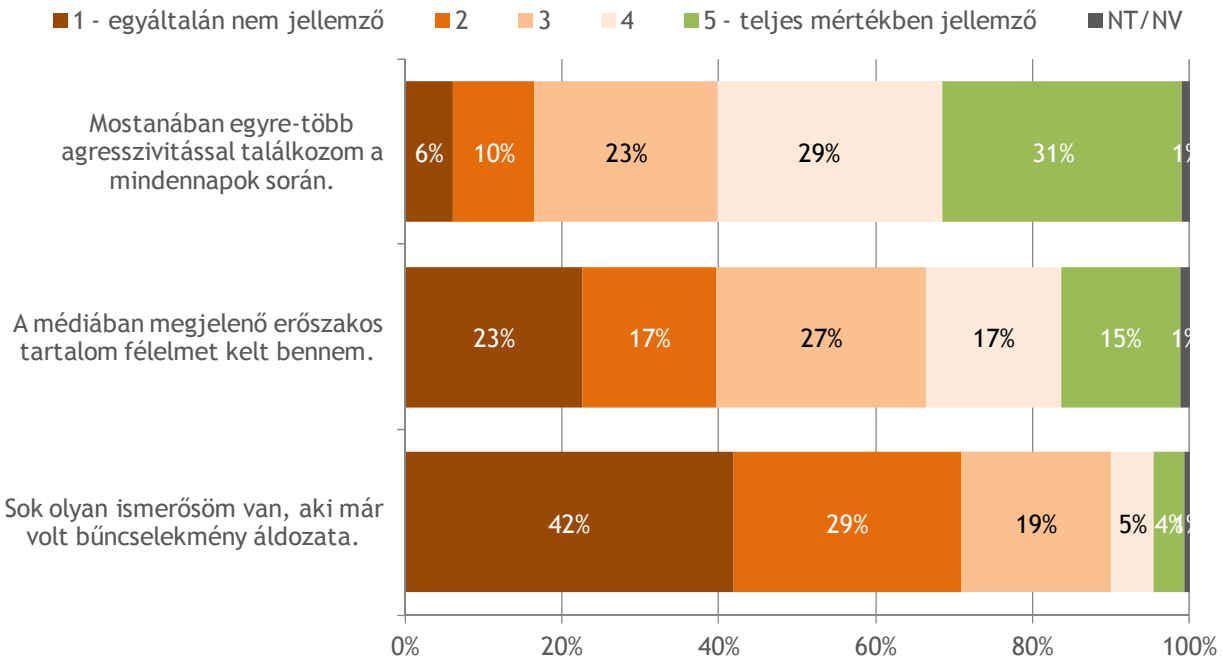

29. ábra: Most olyan állításokat fogok felolvasni, amiket mások említettek, amikor az Őket körülvevő erőszakról kérdeztük őket. Kérem, jelölje egy ötfokú skálán, mennyire jellemző az adott vélemény Önre.

Bázis: teljes minta (N=2000)

A médiában megjelenő erőszak ellenőrzésének feladatát legtöbben, a válaszadók 37 százaléka a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságának tulajdonította, de többen voltak (30 százalék), akik az Országos Rádió- és Televízió Testületet nevezték meg.

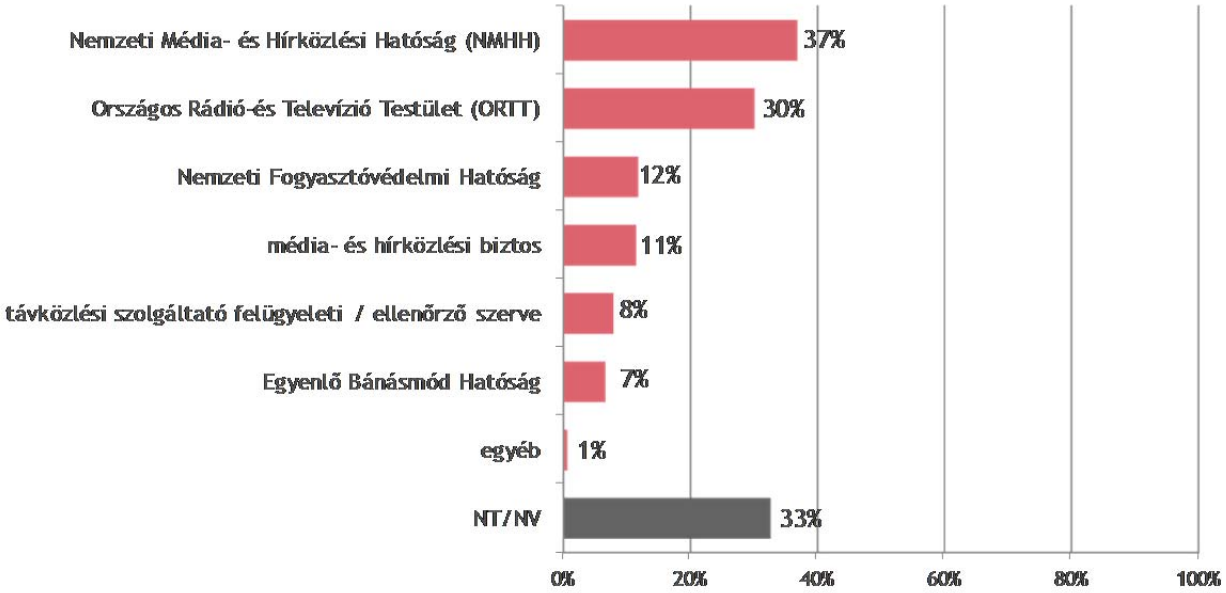

30. ábra: Ön szerint melyik intézmény, vagy intézmények feladata a médiában megjelenő erőszak ellenőrzése? (TÖBB VÁLASZ!)
Bázis: teljes minta (N=2000)

Az egyes felügyeleti szervek ismertségéről is kérdeztük a válaszadókat. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságról a megkérdezettek 80 százaléka hallott, míg az Országos Rádió- és Televízió Testületről 73 százalék. A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságot a kérdésre válaszolók közel 70 százaléka ismerte.

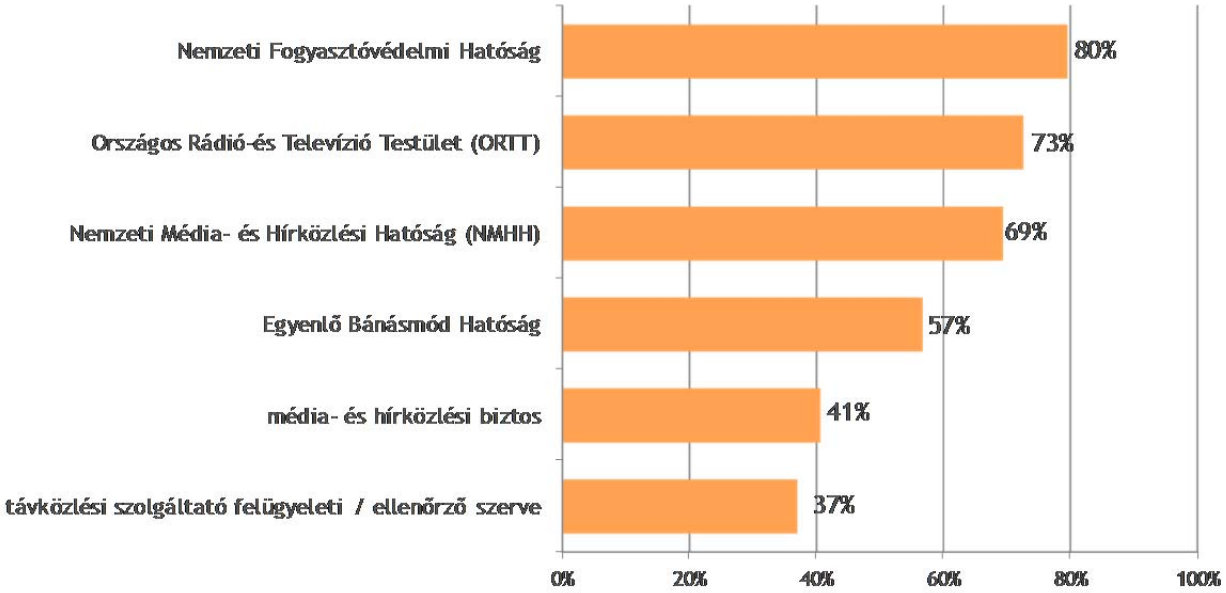

31. ábra: Hallott-e már Ön a következő intézményekről?
Bázis: teljes minta (N=2000)

Meg szerettük volna tudni, hogy a médiumok erőszakos tartalma miatti panasz fogalmazódott-e már meg a válaszadókban, esetleg volt-e már olyan, hogy panaszt is tettek az illetékes szerveknél. 82 százalékban a megkérdezettek nem gondolkoztak és nem is tettek panaszt, viszont 13 százalékban gondolkoztak már ilyenen.

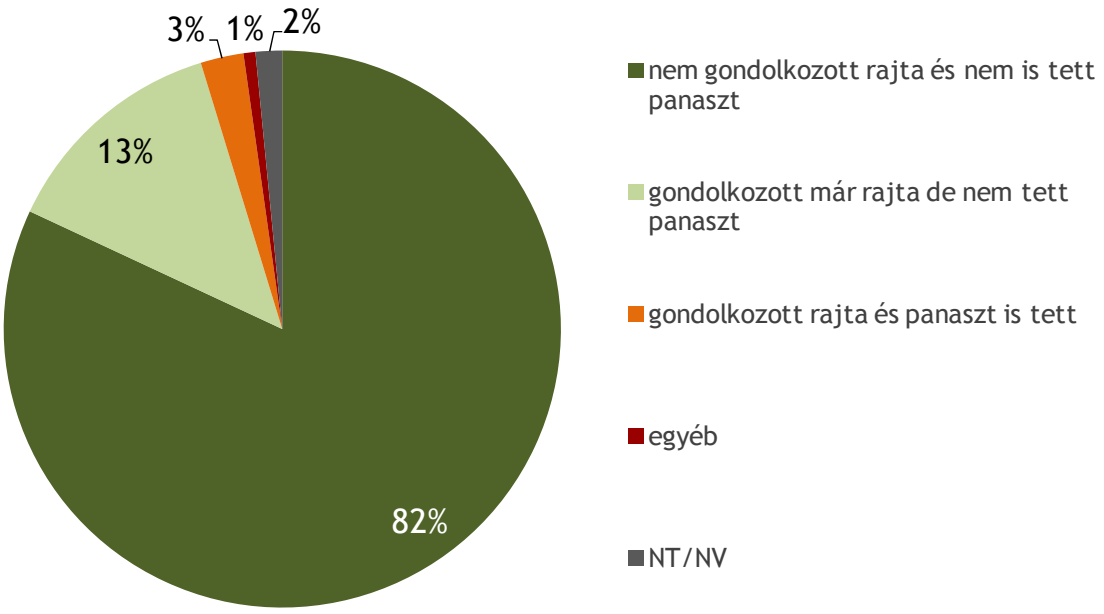

32. ábra: Előfordult-e már Önnel, hogy azon gondolkozott, panaszt tesz az illetékes szervezet(ek)nél valamely médium erőszakos tartalma miatt? Esetleg tett-e panaszt ilyen ügyben valamikor?
Bázis: teljes minta (N=2000)

A médiumok erőszakos tartalmai elleni védekezésként a legtöbb válaszadó kikapcsolja a televíziót, számítógépet, vagy rádiót, legalábbis a válaszadók közel fele szerint, ez a legjobb megoldás a felsorolt módszerek közül. A második legelterjedtebb védekezési mód a média minden olyan formájának elkerülése lett, melyekben ilyen tartalmakkal találkozhatnak.

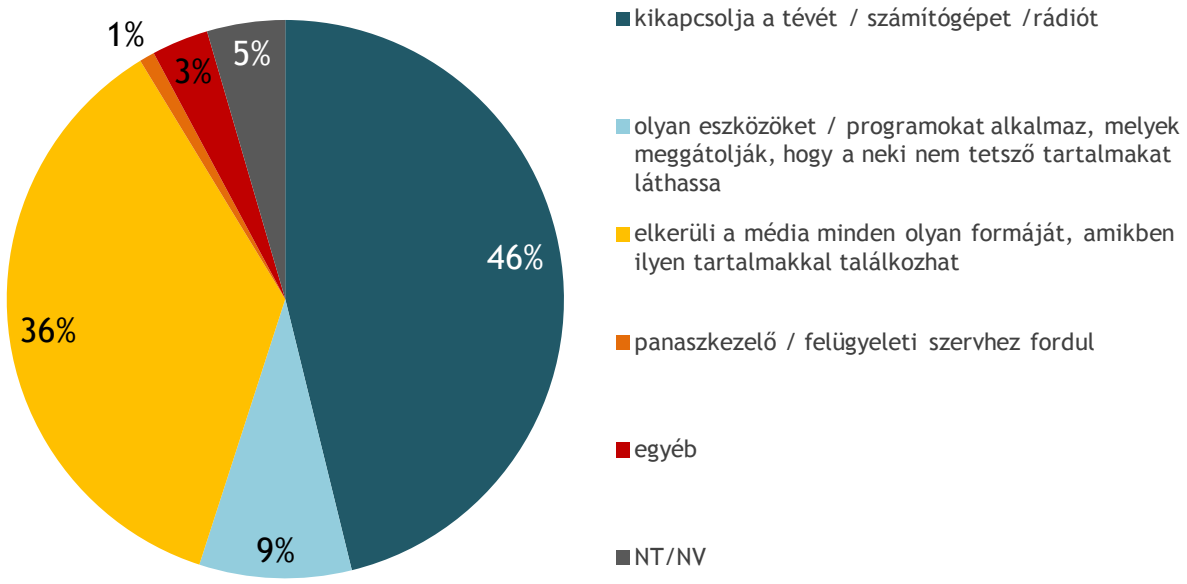

33. ábra: Ha az ember el akarja kerülni a médiumok erőszakot tartalmazó anyagait, arra Ön szerint mi a legjobb megoldás az alábbiak közül?
Bázis: teljes minta (N=2000)

A megkérdezettek egyharmad (33 százalék) arányban gondolták úgy, hogy a médiumok segítik is, meg nem is az erőszakos tartalmak elkerülését, 24 százalékban pedig azt állították, hogy inkább segítik.

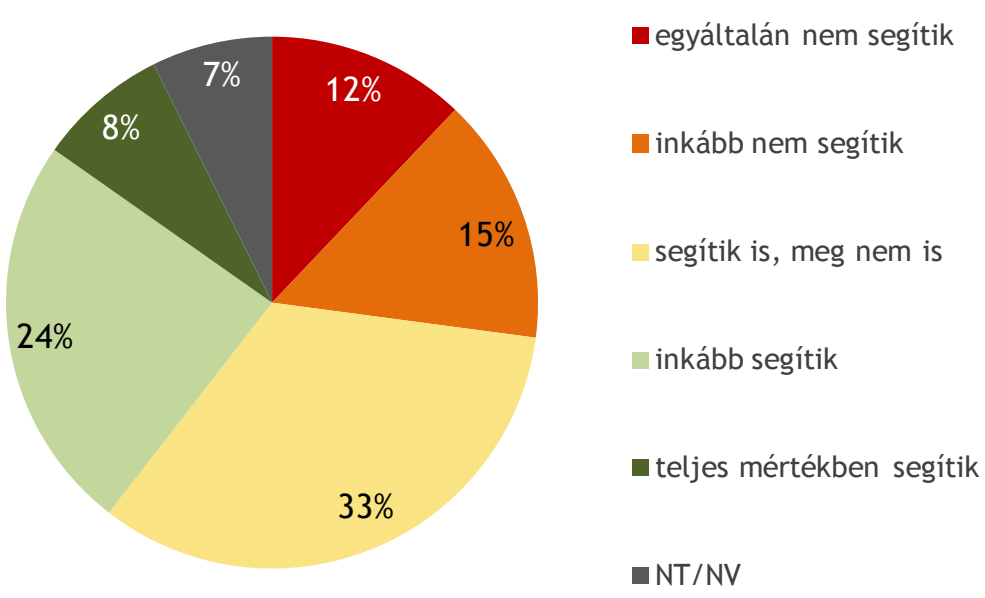

34. ábra: És maguk a médiumok mennyire segítik a válogatást (vagyis mennyire teszik lehetővé, hogy az ember megválogassa, hogy mi az, amit szeretne látni/hallani és mi az, amit nem)?
Bázis: teljes minta (N=2000)

Veszélyeztetett csoportok: gyermekek és az erőszakos médiatartalmak

A megkérdezettekkel egy háztartásban élő 18 éven aluli gyermekek helyzetéről is szerettünk volna képet kapni. A gyermekek több mint felére jellemző, hogy saját szobájában, egyedül lakik, és hogy van saját televíziója, kicsit kevesebb mint felükre pedig, hogy van saját mobiltelefonja.

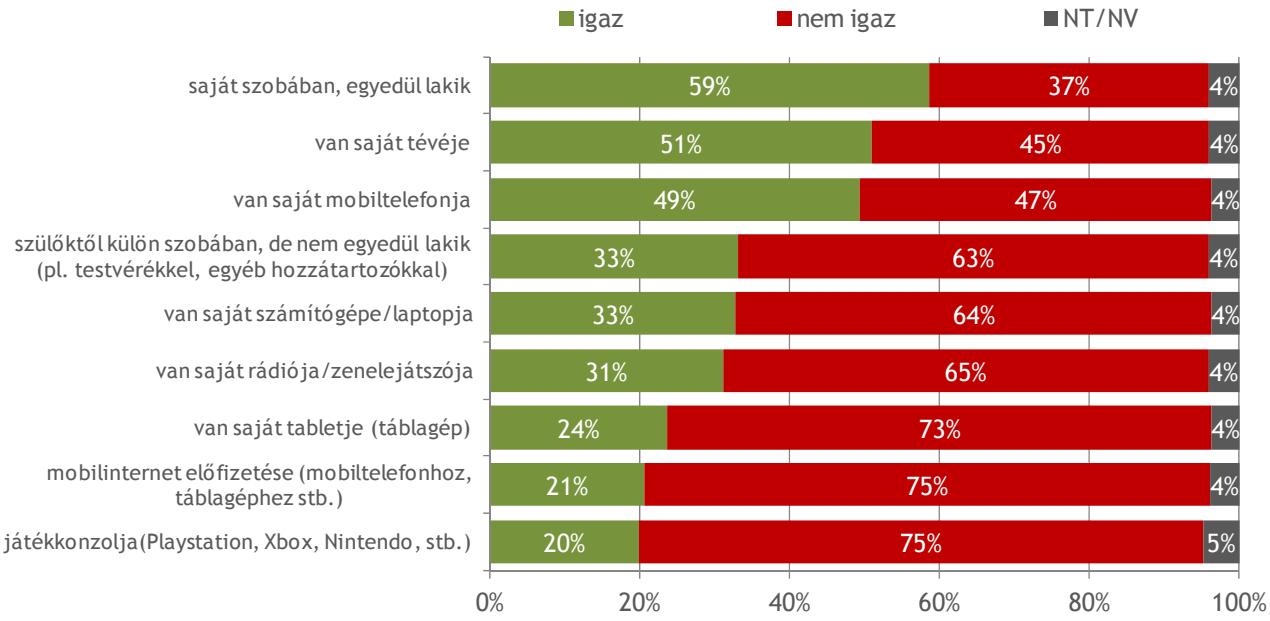

35. ábra: Most állításokat fogok felolvasni, kérem, mondja meg mindegyikről, igaz-e az Önnel egy háztartásban élő (Ön által kiválasztott) gyermekre?
Bázis: akik legalább egy 18 éves, vagy fiatalabb gyermekkel élnek egy háztartásban (N=469)

A gyerekek legnagyobb része 61 százalékuk mindennap néz televíziót, 20 százalékuk pedig hetente többször. Internetet a gyerekek 37 százaléka használ mindennap, közel 20 százalékuk pedig hetente többször. A gyerekek médiumok közül legkevésbé rádiót és újságot fogyasztanak.

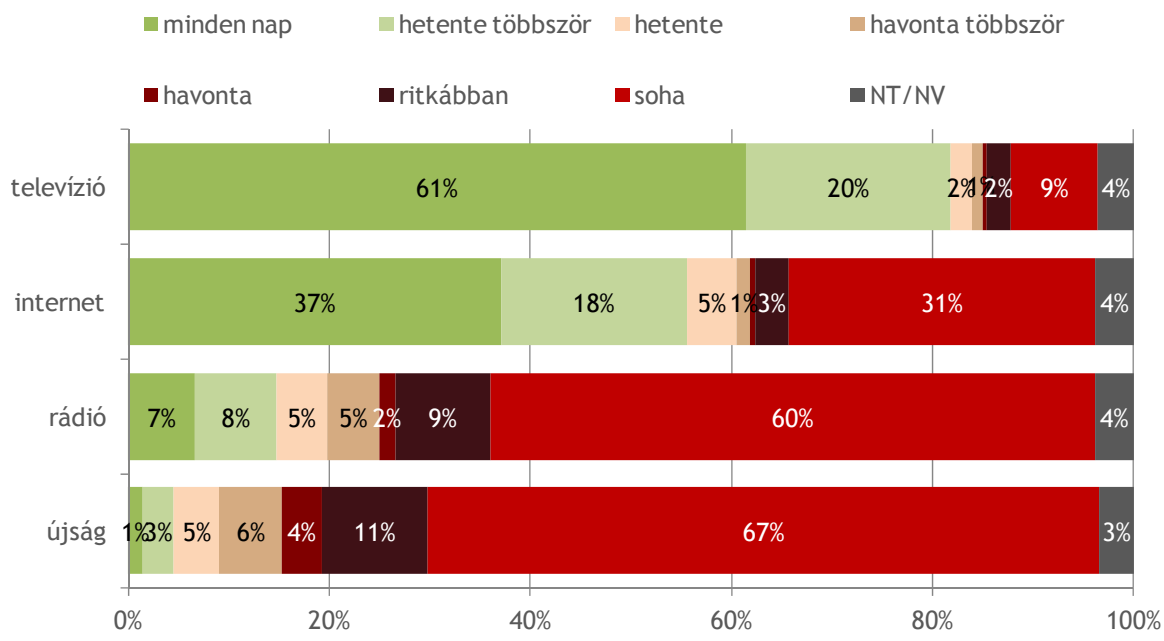

36. ábra: Mik az Ön tapasztalatai, a gyermeke milyen gyakran szokta a különböző csatornákat használni?

Bázis: akik legalább egy 18 éves, vagy fiatalabb gyermekkel élnek egy háztartásban (N=469)

Az adott médiumokat használó 18 évnél fiatalabb gyerekek hétköznap televízió nézéssel közel 2 órát, míg internetezéssel nagyjából másfél órát töltenek. A rádióhallgatásnál és a magazinok, újságok olvasásánál ez a szám kicsit kisebb. Rádióhallgatással a rádiót hallgató gyerekek kevesebb mint egy órát, olvasással pedig kevesebb mint fél órát töltenek.

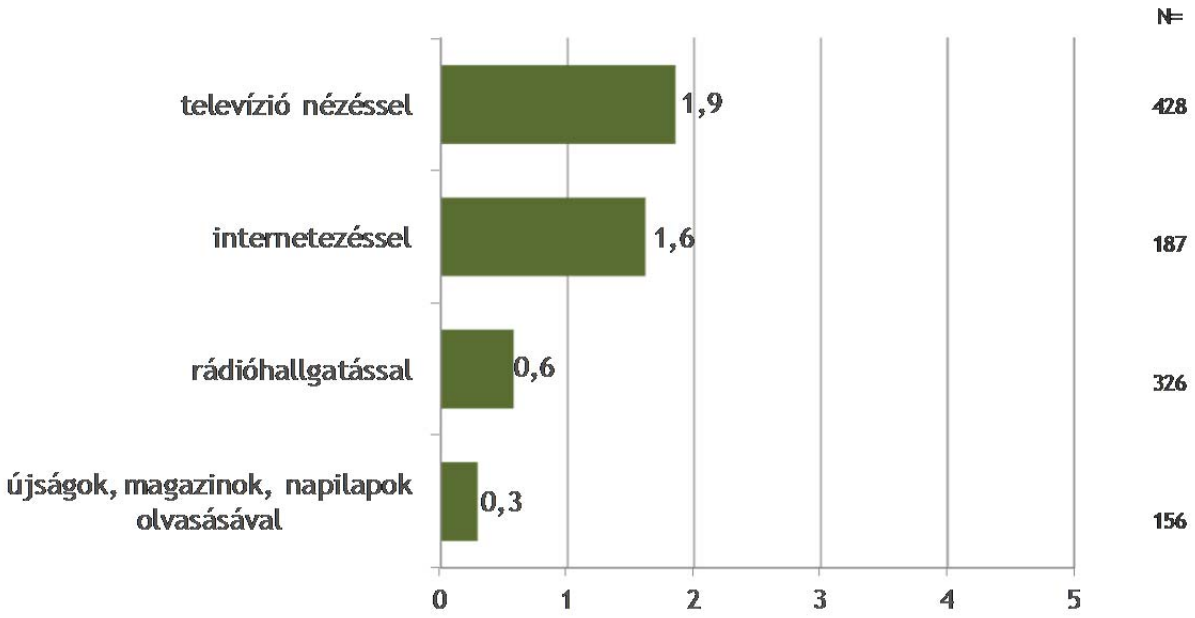

37. ábra: Kérem, becsülje meg, hogy egy átlagos hétköznap, mennyi időt (hány órát) tölt az Ön gyermeke… ?

Bázis: az adott csatornákat használók

Egy átlagos hétvégén ezek a számok kicsivel nagyobbak, leginkább a televízió nézésnél és az internetezésnél. Ezekkel a tevékenységekkel nagyjából 3-3 órát töltenek azok a fiatalok, akik használják az adott médiumokat.

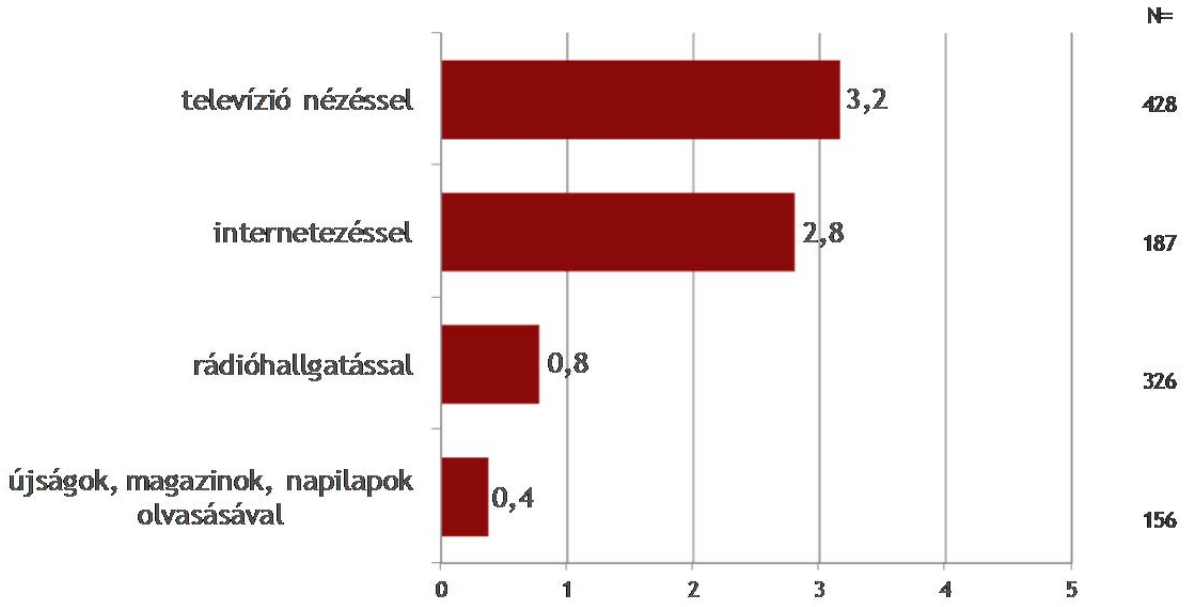

38. ábra: És egy átlagos hétvégén (a két napon együtt), mennyi időt (hány órát) tölt az Ön gyermeke…?

Bázis: az adott csatornákat használók

A szülők tudomása szerint, a gyerekek 60 százaléka soha nem keveredett verbális, vagy fizikai agresszióval járó konfliktusba osztály- vagy iskolatársaival. Közel 30 százalékuk pedig azt állította, hogy előfordult már ilyen, de ritka, nem jellemző.

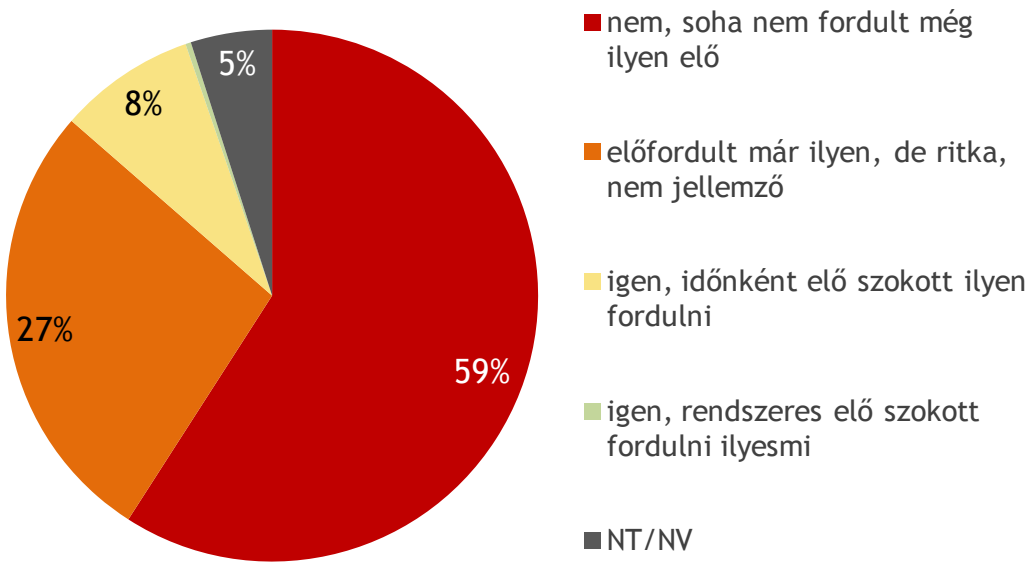

39. ábra: Tudomása szerint előfordult már, hogy az Ön gyermeke verbális, vagy fizikai agresszióval járó konfliktusba keveredett az osztály-, vagy iskolatársaival?
Bázis: akik legalább egy 18 éves, vagy fiatalabb gyermekkel élnek egy háztartásban (N=469)

Összezördülések és konfliktusok a különböző, a gyerekekhez kapcsolódó közösségekben nagyrészt ritkán, vagy soha nem fordulnak elő. Azt, hogy a baráti közösségekben ritkán fordulnak elő ilyen veszekedések, a válaszadók közel fele (49 százalék) állította.

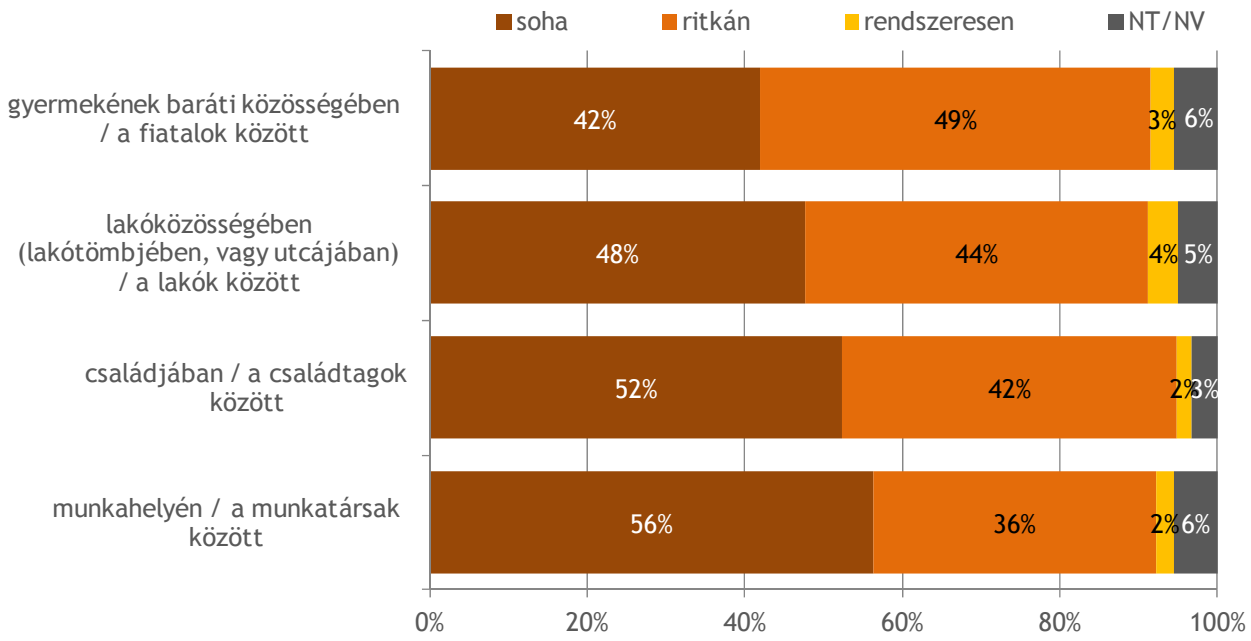

40. ábra: Milyen gyakran fordul elő az Ön(ök) …, hogy a … között összezördülések, zajosabb veszekedések robbannak ki?

Bázis: akik legalább egy 18 éves, vagy fiatalabb gyermekkel élnek egy háztartásban (N=469)

Az adott csatornákat használók között, a megkérdezett szülők majdnem fele állította, hogy kiskorú gyermeke alkalmanként vagy annál gyakrabban találkozik erőszakos tartalommal internetezés közben. Erőszakos tartalommal legkevésbé a rádiót hallgató fiatalok találkoznak, ebben az esetben a szülők közel 40 százaléka állította, hogy soha nem találkozott még ilyen tartalommal.

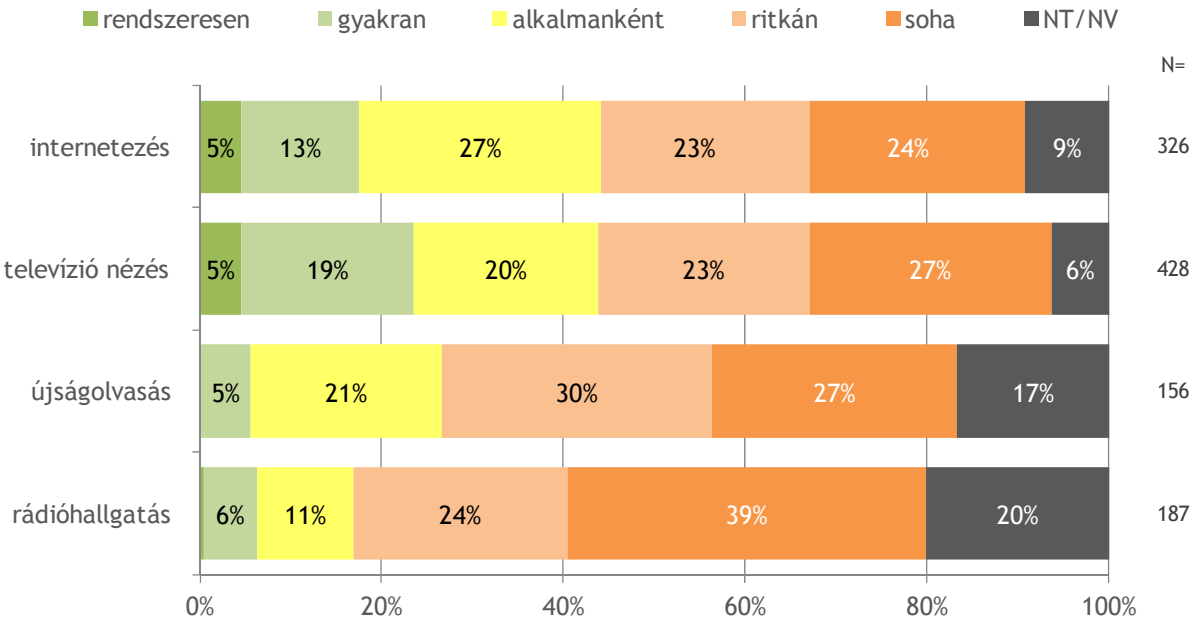

41. ábra: Ön szerint milyen gyakran fordul/fordult elő, hogy gyermeke erőszakos tartalommal találkozik az alábbi tevékenységek közben?
Bázis: az adott csatornákat használók

A szülők majdnem fele állította, hogy nincs különbség az egyes napszakok között az erőszakos tartalommal való találkozásnak kitettség tekintetében, míg a gyermeket nevelők 24 százaléka ítélte úgy, hogy hétköznap esetenként nagyobb az esélye annak, hogy erőszakos tartalommal találkozik a gyermek.

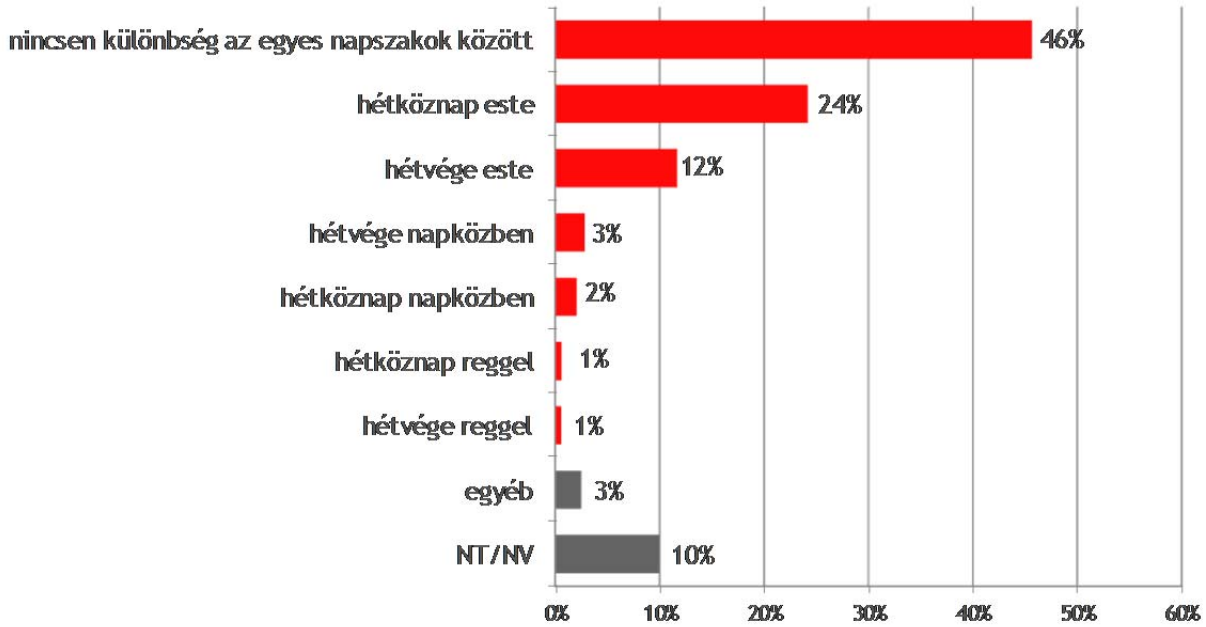

42. ábra: Ön szerint van-e különbség a hét egyes napjai és időszakai között abból a szempontból, hogy a gyereke mennyi erőszakos médiatartalommal találkozik? Ha igen, mit gondol, ezek alapján melyik idősávban van a legtöbb erőszakos tartalomnak kitéve a gyermeke az alábbiak közül?
Bázis: akik legalább egy 18 éves, vagy fiatalabb gyermekkel élnek egy háztartásban (N=469)

A médiatípusok veszélyességének rangsorolására kértük azokat a válaszadókat, akik legalább egy 18 éves, vagy fiatalabb gyermekkel élnek egy háztartásban. Legveszélyesebbnek a televíziót jelölték meg, a válaszadók 51 százaléka ezt a médiumot jelölte meg.

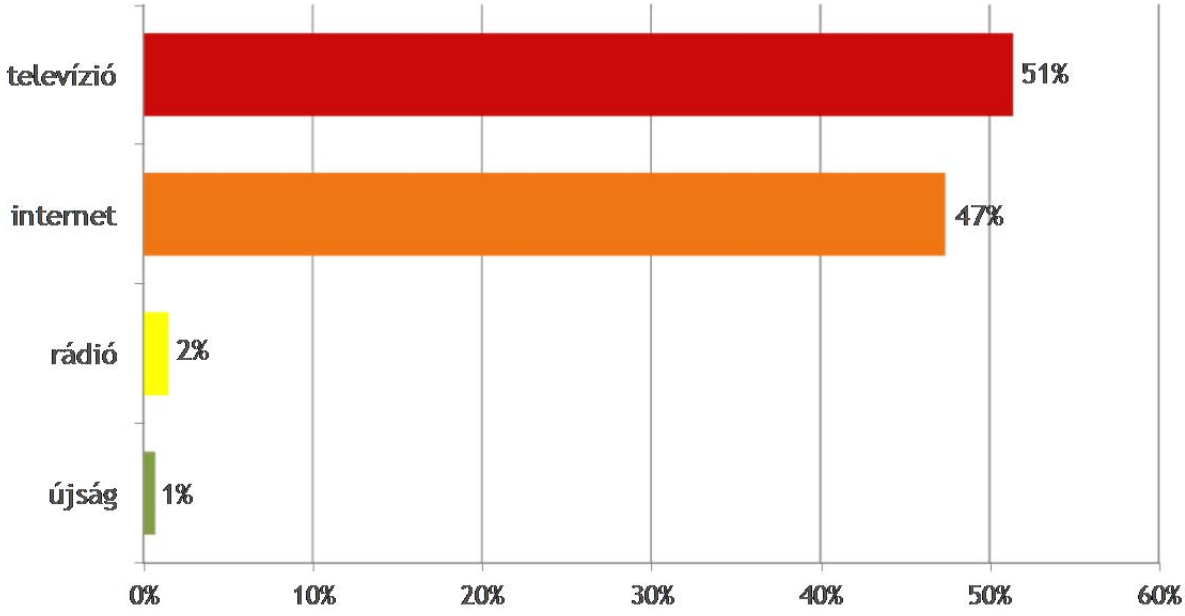

43. ábra: Kérem, állítsa sorrendbe az alábbi média-típusokat aszerint, hogy mennyire jelentenek veszélyt egy gyermekre az ott előforduló erőszakos tartalom miatt? (a legveszélyesebbnek tartott médiumok aránya)

Bázis: akik legalább egy 18 éves, vagy fiatalabb gyermekkel élnek egy háztartásban (N=469)

Fogyasztói tudatosság: felelősség és szabályozás

A médiaerőszak hatósági szabályozásának megítélésére is szerettük volna felkérni a válaszadókat. Ötfokú skálán, a teljes mértékben megfelelő és az egyáltalán nem megfelelő végpontok között mérlegelhettek a különböző médiumok tekintetében. Az erőszakos tartalmak hatósági szabályozásában a megkérdezettek a rádió és az újság szabályozását tartották a legnagyobb arányban megfelelőnek.

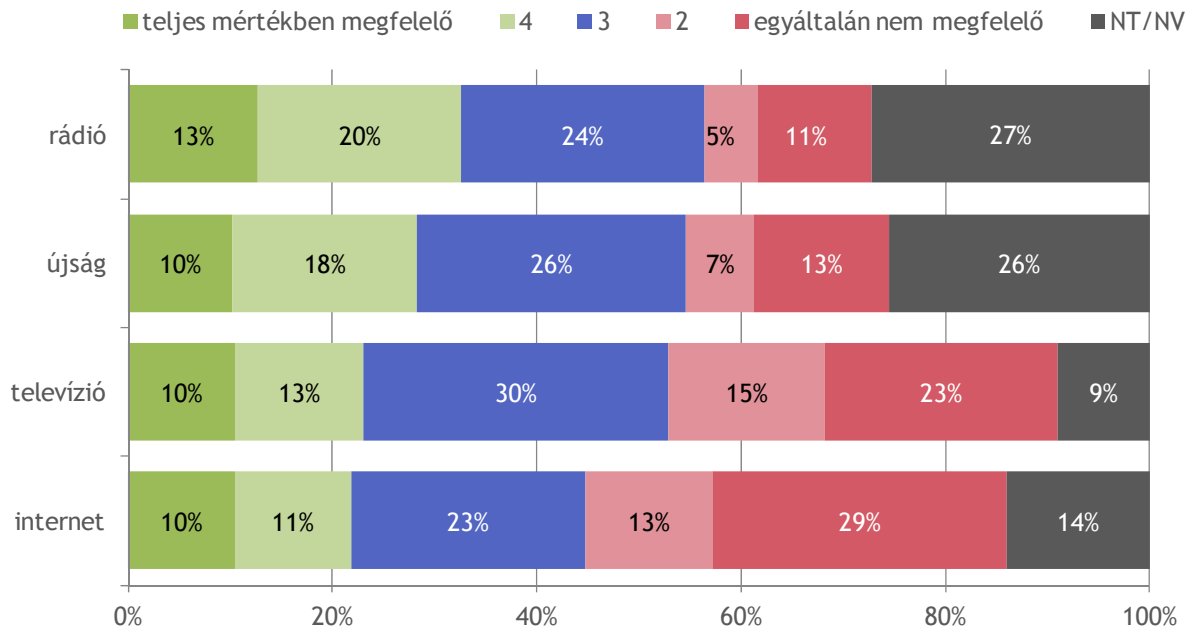

44. ábra: Ön szerint a gyermekek védelme érdekében mennyire megfelelő az erőszakos tartalmak hatósági szabályozása a médiában?

Bázis: akik legalább egy 18 éves, vagy fiatalabb gyermekkel élnek egy háztartásban (N=469)

A szűrők használatának lehetőségét a szülők nagy arányban ismerik. 60 százalékban állították, hogy hallottak már olyan eszközökről, melyek lehetővé teszik bizonyos televíziós vagy internetes tartalmak korlátozását, blokkolását.

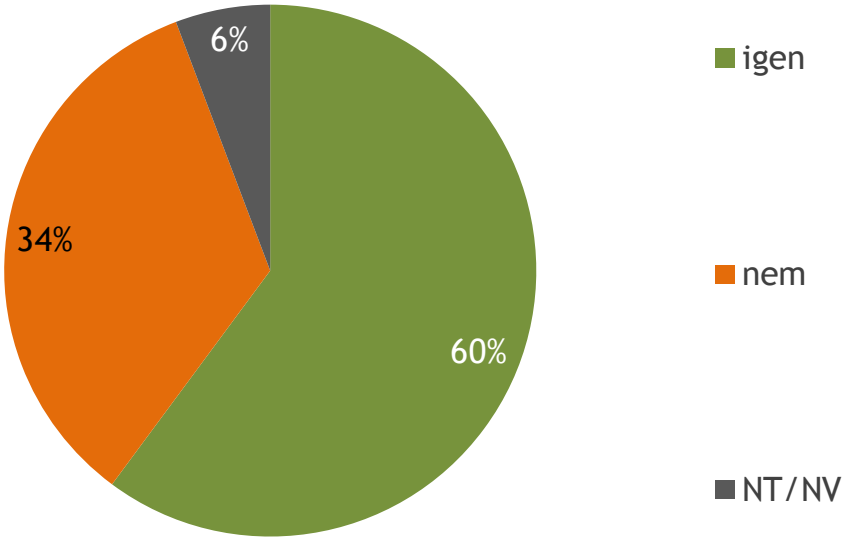

45. ábra: Hallott-e már olyan eszközökről, melyek lehetővé teszik bizonyos televíziós vagy internetes tartalmak korlátozását, blokkolását? (pl. V-chip, internetes szűrőprogram)
Bázis: akik legalább egy 18 éves, vagy fiatalabb gyermekkel élnek egy háztartásban (N=469)

A szűrők használatában viszont jobban megoszlottak a vélemények. Amilyen sokan ismerik a szűrők használatát, olyan kevesen használják ezeket. A megkérdezettek 60 százaléka nem használ, vagy használt még ilyen eszközöket gyermeke védelme érdekében, 20 százalék pedig azt állította, hogy még nem használt, de már gondolkozott rajta. A szülők 11 százaléka viszont most is használ ilyen eszközöket.

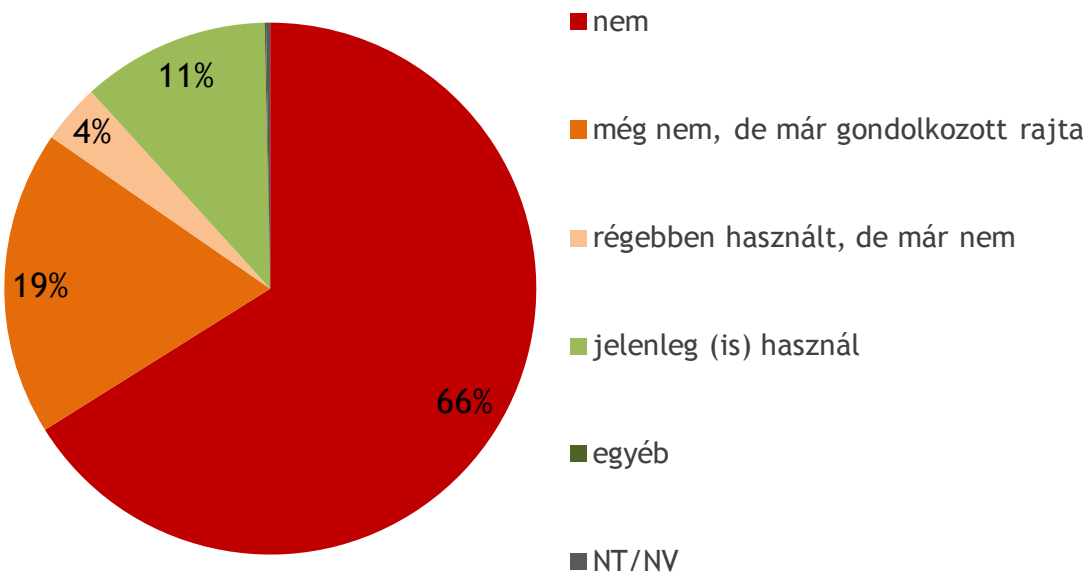

46. ábra: Ön személy szerint használ vagy használt-e már valaha ilyen eszközöket gyermekének/gyermekeinek védelme érdekében?
Bázis: akik halottak már ilyen eszközökről (N=282)

A valamilyen szűrőeszközt vagy eszközöket használó szülők szűk körén belül 69 százalék internetes szűrőszoftvert használ a felsoroltak közül, vagy a weboldalak letiltásának módszerét alkalmazza. 40 százalékuk pedig a televízió szűrőprogramját vagy eszközét veszi igénybe.

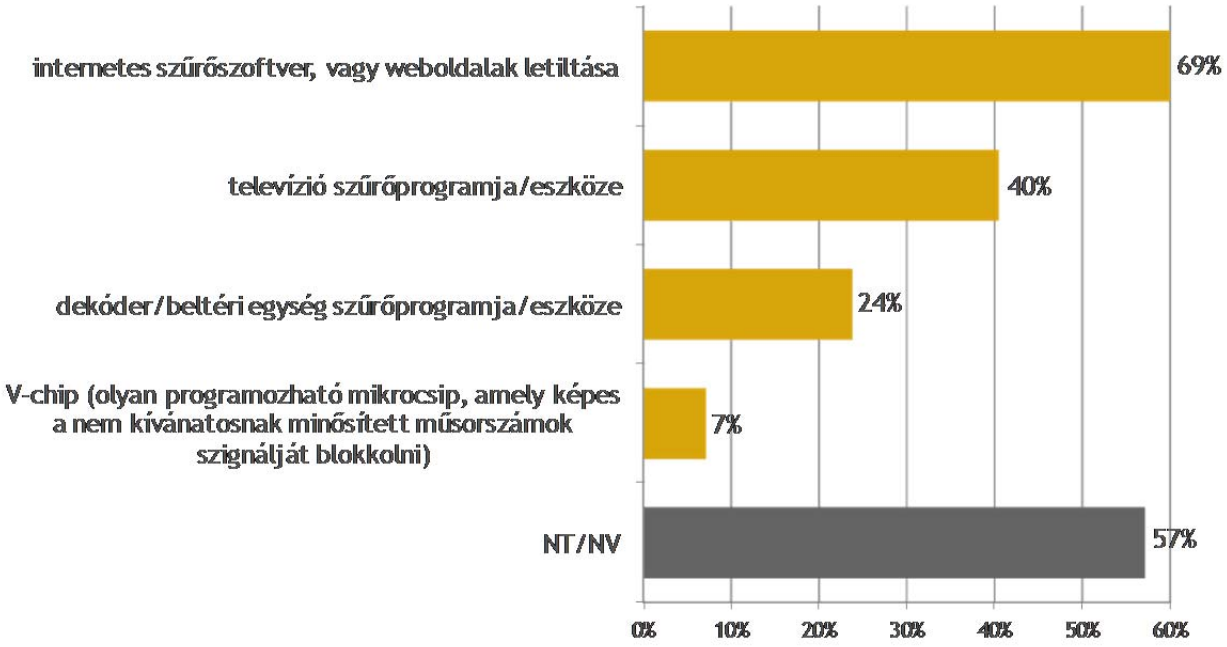

47. ábra: Milyen ilyen eszközt használ(t) az alábbiak közül?
Bázis: akik használnak / használtak már ilyen eszközt / eszközöket (N=42)

Megkérdeztük azt is, hogy a gyermeket nevelő szülők milyen különböző módokon szabályozzák még a fiatalok különböző médiatartalmakkal történő szabályozását. A 18 éves vagy fiatalabb gyermekkel egy háztartásban élőkre leginkább jellemző, hogy betartják a korhatár-jelzéseket vagy, hogy a gyermek csak bizonyos feltételek mellett használhatja szabadon a médiát.

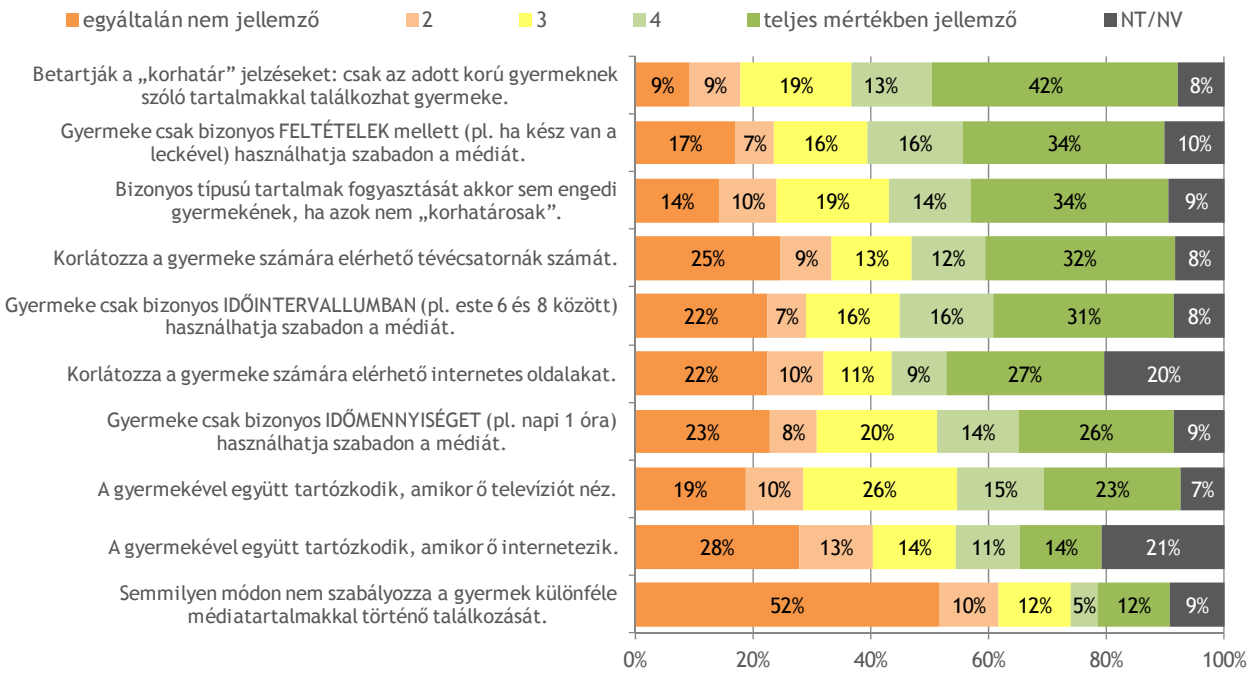

48. ábra: Ön szabályozza-e valamilyen módon a gyermeke különféle médiatartalmakkal való találkozását (pl. internetezés, televíziózás, rádióhallgatás)?

Bázis: akik legalább egy 18 éves, vagy fiatalabb gyermekkel élnek egy háztartásban (N=469)